

13 8.8.2012

KIRKKO & KOTI

Ville Lähdesmäki:
"Johtajuudessa oleellista
on asenne ihmiseen"
→ Keskiaukeama

Marjaana Huovinen matkaa kisoihin Kuopiosta Lontooseen

→ Sivut 4–5

AJANKOHTAISTA

Uusheräyksen Kesäseurat yhteiskristillisinä

Uusheräyksen Kesäseurat keräsivät heinäkuun viimeisenä viikonloppuna Lapinlahdelle noin 1000 kävijää. Mukana järjestelyissäkin oli seurakunnan väen rinnalla helluntaiseurakuntalaisia.

Hannu Innanen ja Sami Kokkonen esittivät pienoisnäytelmän seppä Jaakko Högmännin ja Paavo Ruotsalaisen tapaamisesta.

Uusheräyksen toiminnanjohtaja **Martti Peräaho** totesikin jo pienen liikkeen valtakunnallisten Kesäseurojen valmistelujen aikoihin, että Lapinlahdella on poikkeuksellinen tilanne: ”Missään muualla emme ole nähneet näin paljon yhteyttä muihin herätysliikkeisiin ja kirkkoihin.”

Lestadiolainen Uusheräys erosi lestadiolaisuudesta yli sata vuotta sitten ja korostaa eroaan vanhoillislestadiolaisuuteen. Yhdistys vaalii toki **Lars Levi Laestadiuksen** perintöä, mutta uudistaa omaa opiaan maailman muutoksen mukana.

PYSÄKILLÄ

Kaste on osa pelastusta

Jos lapseni kuolee ennen kastetta, onko hänellä taivaastoivoa? Kasteen teologia on yksi kesän teologisen keskustelun vaikeista juonteista.

Mitä kaste on? Kasteen teologia ei ole irrallaan muusta. Kasteesta kysyttäessä saa papeilta toisistaan poikkeavia vastauksia.

Kenttärövästi Valde Palolaa kaste on kiehtonut tutkimuskohteena jo vuosia.

”Kun yritämme ymmärtää kasteen sakramenttia, sen sisältöä ja merkitystä, meidän on tarkasteltava kokonaisuutena Jumalan työtä syntisen pelastamiseksi. Keskiössä on Jumalan armo, johon kaste liittyy. Tärkeää on nähdä, ettei Jumala ole säätänyt mitään turhaa järjestystä, kun on kysymys ihmisen pelastuksesta.”

Kun puhutaan kirkon sakramenteista, on Palolan mukaan syytä pitää luovuttamattomana sitä tunnustuksemme periaatetta, että sakramenttien oikeaan käyttöön kuuluu usko niihin liittyviin lupauksiin, ja että usko ottaa vastaan sen, mitä sakramentissa luvataan ja tarjotaan. Näin Augsburgin tunnustuksen puolustus opettaa.

Kun puhutaan lapsen kasteesta, Palola näkee monia keskeisiä kysymyksiä. Onko lapsi kelvollinen Jumalalle ennen kastetta eli mikä on hänen statuksensa Jumalan edessä ennen kastetta. Onko lapsella usko, kun hänet tuodaan kasteelle? Mitä kaste sitten merkitsee?

Eri tulkinnat mahdollisia

Palola on etsinyt vastauksia luterilaisen mallin mukaisesti Raamatus- ja Lutherin käsityksistä. Kasteesta keskusteltaessa kysymys on aina joko- kaisen osapuolen kohdalla Raamattun ja tunnustuksemme tulkinnasta. Palola toteaa, että lähteiden - erityisesti tunnustuskirjojen - perusteella johtopäätöksiä tehtäessä on

mahdollista myös päätyä erilaisiin tulkintoihin.

”Oman tulkintani keskeisenä lähtökohtana on Paavalin kirje roomalaisille ja siihen liittyvät Lutherin esille nostamat tulkinnot. Sen mukaan asiaa on lähestyttävä vanhurskauttamisen näkökulmasta. Käsitteideni mukaan myös Luther lähtee systemaattisesti tarkastelemaan asiaa nimenomaan tästä käsin sitoen sitten palaset johdonmukaisesti yhteen.”

Palola pitää Lutheriin siinä, että syntiin langenneen ihmisen sovituksen ja lunastuksen lähtökohta ja koko vanhurskauttamisen perimmäinen syy on Jumalan vanhurskaassa olemuksessa:

”Siihen kuuluva rakkaus langennutta kohtaan on ollut lähtökohta Kristuksen sovitus- ja lunastustyön toteutumiselle.”

”Vanhurskauttamisen perustana on siis Kristuksen ansaitsema armo. Kristuksen armon sisältöä ja luonnetta kuvataksaan Luther asettaa Paavalin tavoin vastakkain Adamin ja Kristuksen. Molempien teko on vaikuttanut ratkaisevalla tavalla ihmisen asemaan. Adam on tuonut ihmiselle synnin ja kuoleman sekä lain kirouksen. Kristus on tuonut ihmiselle armon ja elämän sekä syntien anteeksiantamuksen lain kirouksen sijaan.”

Adamin ja Kristuksen perinnöt

Adamin perintöä on Palolan mukaan se, että jokainen ihminen syntyy perisynnissä ja on syntinen ja tekee väistämättä syntiä. Hän ansaitsee Adamin tavoin päällensä Jumalan vihan eli iankaikkisen kuoleman. Kristuksen perintöä on armo ja elämä. Sen kautta ihminen on perisynnistä huolimatta kelvollinen Jumalalle.

”Tulkitsen niin, että Adamin ja Kristuksen vastakohtaiset perinnöt, viha ja armo koskevat jokaista ihmistä jo sikiämisessä. Ne siis vuodetaan kaikkiin ihmisiin. Kristuksen ansaitseman armon tähden viha ei kuitenkaan merkitse äidin kohdussa sikiävälle lapselle hengellistä kuolemaa. Armo on kumonnut tämän vihan ja tuonut lapselle elämän”, Valde Palola kokoo.

Tässä yhteydessä voisi puhua myös käsitteestä ”rekapitulatio” eli elämän palauttaminen. Lunastuksessa Kristus korjaa synnittömällä sikiämisellä, elämisellä, kuolemalla ja ylösnousemuksella syntiinlankeemuksen vahingon eli nostaa – lunastaa – ihmiskunnan takaisin Jumalan osallisuuteen:

”Synti ei katoa, mutta Kristuksen lunastustyön vuoksi ihmisen osallisuus vanhurskaudesta on palautettu. Tähän palautettuun tilaan syntyy jokainen lapsi, ja siksi hän on osallinen Jumalasta ja hänen vanhurskaudestaan. Siksi hänellä on myös usko”, Valde Palola hahmottelee.

Hän painottaa, että Kristuksen armo ei ole kuitenkaan poistanut synnin todellisuutta ihmisestä. Se merkitsee, että ilman tätä armoa ja sitä seuraavaa lahjaa eli kasteen armoa ihminen joutuu tässä elämässä perisynnistä osallisena lain kuolettamaksi ja tuomion alaiseksi.

Jokapäiväinen kaste

Psalmin 51 selityksessään Luther toteaa Daavidista, kuinka Daavid rukoili Jumalalta ensin armoa ja syntien anteeksiantamusta pyytäen sitten myös armoa siihen, että hänet puhdistettaisiin myös jäljellä olevista synneistä.”

Paavalin mukaan tämä merkitsee elämää Kristuksessa eli va-

pautta synnin ja kuoleman vallasta. Hänen sanontansa, ”sillä joka on kuollut, se on vanhurskautunut pois synnistä”, liittyy sekä hänellä että myös Lutherilla keskeisesti heidän kasteteologiaansa.

Paavali puhuu kasteesta kuolemaan istuttamisena ja hautaamisena yhdessä Kristuksen kanssa.

”Luther puhuu myös meissä olevan vanhan ihmisen surmaamisesta. Kasteen lahja on siis syntiä vastaan. Ilman tätä lahjaa yksikään ei voisi kilvoitella.”

Kasteen armossa synti ja sen taustalla oleva synnin ihminen eli ns. vanha ihminen Pyhän Hengen voimassa hukutetaan eli surmataan ja sen sijaan tulee esiin Kristuksen vanhurskaudella puettu uusi ihminen, joka on Pyhän Hengen voimalla varustettu taisteluun syntiä vastaan. Tällöin kaste ei ole vain ns. ”kertaluonteinen akti”, vaan se on jokapäiväistä. Luther puhuikin jokapäiväisestä kasteesta.

”Kasteen armoa on se, että kristitty saa joka päivä uskolla tarttua Jumalan lupaukseen siitä, että hän saa kilvoitella Jumalan lapsena. Hän saa uskoa, että Jumalan armo ja anteeksiantamus ympäröi häntä jokaikaisena elämän hetkenä ja hän saa Pyhän Hengen voimassa taistella syntiä vastaan. On kysymys armosta, jossa kristitty saa vaelttaa uskon-vanhurskaudessa.”

Kuinka kasteella sitten voi olla tällainen voima? Palola osoittaa Kristukseen:

Vain sen tähden, että Kristus itse on tässä läsnä. Apostolin sanojen mukaan meidät on Kristuksen kanssa haudattu kasteen kautta kuolemaan. Keskeisenä tässä on aina kuitenkin usko, joka tarttuu Jumalan armolliseen lupaukseen.

Valde Palola tekee ylempää pastoraalitutkintoa kasteesta.

VEIKKOTEMO

PÄÄKIRJOITUS

Uskonnonopetusta ei saisi vähentää

Koulujen ovia rasvataan jo kesän käyttämättömyyden jäljiltä. Perinteiset loman alla nuijitut hiljaiset hallituksen päätökset yllättivät tällä kertaa sillä, että koulujen uskonnonopetusta karsitaan.

Uskontojen lukutaito ja uskonnollinen kielitaito ovat tulleet entistä tärkeämmäksi ja uskontojen asema osin vallankäyttö uskonnon varjolla - entistä avoimemmin näkyväksi mm. globaaleissa konflikteissa, mutta mitä tapahtuu? Hallitus päättää vähentää uskonnonopetusta täällä pohjoisessa, jonka korkeatasoinen koulutus voi vielä kasvattaa kielitaitoisia, kulttuureja ja uskontoja ymmärtäviä rauhantekijöitä maailmalle.

Uskonnonopetus ei ole nykyään tunnustuksellista eikä uskontoa harjoittavaa, mistä sitä usein kuulee syytettävän. Kirkko hoitaa jäsenilleen rippikouluissa tunnustuksellisen uskonnonopetuksen omassa kasteopetuksessaan.

Suomessa laki myös turvaa jokaiselle oikeuden oman uskonnon opetukseen.

Haasteena siinä on kuntatalouden kannalta se, että yhtenäiskulttuurin murruttua ja rajojen avauduttua myös uskontoja tarvitsee opettaa useita, mikä voi olla rasite niukoissa opetusresursseissa. Oppilaan ja opettavan aineen kannalta ongelma on se, että Suomessa pienissä uskonnoissa kuten islamissa voi olla vaikea saada pätevää opettajaa. Epäpätevyyydessä on monia riskejä kuten vaikkapa asenteellisuus.

Kuitenkaan kaikille yhteinen uskontotieto neutraalina, kaikkia uskontoja esittelevänä ei ole viisas vaihtoehto. Ainakin kehityspsykologiaa lukeneet ymmärtävät, miten tärkeä kehittyvälle lapsen mielelle on

tutustua ensin kotiin ja sitten vasta pihaan, puistoon, kouluun ja muuhun maailmaan. Vieraaseen on helppo suhtautua kun tietää miten meillä uskotaan: Ramadan on noitten juhla niin kuin meillä joulukin.

Maaailma asettuu järjestykseen ja aito uskonnon vuoropuhelu mahdollistuu, kun tuntee omat juurensa, uskontonsa ja kulttuurinsa. Se, joka tuntee oman

pyhänsä, kykenee yleensä antamaan arvon ja tilan myös toisen pyhälle, ainutkertaiselle, tärkeälle: sille, joka antaa toivon ja merkityksen elämälle. Uskonnon on ohittamaton paikkansa, joka ei ole korvattavissa millään muulla, ei edes koulussa.

Kysymys ei ole uskonnonopettajien työllisyydestä. Usein sama opettaja opettaa uskonnon, ateistien elämäntarkastuksen ja filosofian, joiden piiriin esimerkiksi etiikka kuuluu lähes samansisältöisenä kuin uskonnon kursseihin.

Uskonnon vuosiviikkotunnin vähentäminen tuntuu äkkiä pieneltä asialta, mutta se on vakava virhe. Maailma tarvitsee ymmärtäviä rauhantekijöitä, ei vain kovien arvojen rahantekijöitä ja köyhiä riistäviä voitonpyytäjiä.

ULLA REMES

Körttiläisyydessä kohtaamme harmaan tuhannet sävyt, lestadiolaisuudessa Lapin ruskan.

maa vanhaa hengellistä kirjallisuutta ja molemmat olivat kääntyneet tielleen oman henkilökohdaisen kohtaamisen kautta. Laestadiuksen kohdalla puhutaan **Lapin Marian** kohtamisesta. Ruotsalainen löysi tiensä seppä **Jaakko Högmännin** kautta.

Rovasti **Pekka Siljander** puolestaan totesi alustuksessan, että molemmilla herätysjohtajilla oli taito raivata ihmisten sydämistä ryteikköjä ja hetteikköjä, jotka estivät heitä uskomasta. Laestadiuksen ja

Ruotsalaisen perintöä yhdistää synti. Pelastukseen ja kristilliseen kilvoitukseen liittyvät ydinasiat luovat Siljanderin mukaan hengen yhteyttä kristittyjen välille eri herätysliikkeissä ja seurakunnissa.

Laestadius oli lääketieteellisesti suuntautunut ja yhdisteli uskontoa ja tunteita fysiologisiin reaktioihin. Ruotsalainen ei pitänyt niitä hyväksyttävänä vaan jopa harhaanjohtavina.

"Hän kutsui niitä lasten leiväksi, joka on ensin hyvän ja ravitsevan tuntuista, mutta joka sulaa nopeasti ja jättää hengellisen nälän. Ihmiset lähtevät kesken pois parannuksen murheesta syömään lastenleipää ja huikeutelemaan", totesi Järveläinen.

Tämän eron seurauksena körttiläisessä perinteessä kohtaamme Järveläisen mukaan

harmaan tuhannet sävyt ja lestadiolaisuudessa Lapin värikylläisen ruskan.

Teksti ja kuva: TERO JOUTSELAINEN

Pyhä kaste on herkkä perhejuhla.

Kaste omistetaan uskolla

Valde Palola on päätynt kasteen ja uskon erottamattomaan yhteyteen:

"Kasteen merkitystä ja sisältöä tarkasteltaessa on aina muistettava, että kasteen armo on omistettavissa yksinomaan uskon kautta. Ainoastaan tätä kautta on ymmärrettävissä myös katekismuksemme opetus kasteesta".

Katekismus: Mitä kaste antaa ja hyödyttää? Vastaus: Kaste vaikuttaa syntien anteeksiannon, vapauttaa kuoleman ja Perkeleen vallasta sekä antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset niin kuin ne kuuluvat.

Myös lapsi ottaa Palolan mukaan uskolla vastaan kasteen lupauksen:

"Lapsi on kelvollinen Jumalalle. Tämä on Jumalan ulkonaista hyvää hänelle Kristuksen armon tähden. Jumalan sisäisenä hyvänä hänellä on myös usko".

Uskon läsnäolon välttämättömyydestä sakramentissa opettaa myös Luther kirjassaan Kirkon Baabelin vankeudesta:

"On siis turhaa ponnistelua ja kadotukseen kulkemista etsiä sakramentin voimaa sivuuttamalla lupaus ja usko. Kristushan sanoo: »Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu, mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen.» Täten hän osoittaa uskon olevan sakramentissa niin välttämätöntä, että se voi pelastaa ilman sakramenttejakin, ja sen tähden hän ei tahtonut lisätä: »Joka ei usko eikä tule kastetuksi".

Vanha kristikunnassa ilmaistu sanonta on, että sakramentin puute ei kadota, vaan sen halveksiminen:

"Olen vakuuttunut siitä, että ne, jotka uskovat, mutta joilla ei ole ollut mahdollisuutta saada kastetta, ovat kaikki taivaskelpoisia."

Tuleeko sitten kastetuksi vai ei, ei ole läheskään aina asianomaisen itsensä vallassa. Esimerkiksi uskonnonvapauslain ja kirkkojärjestyksen mukaan lapsen kastaminen ja kirkkoon liittyminen on vanhempien tai ainakin toisen vanhemman vallassa. Alaikäinen tarvitsee vanhempiensa suostumuksen liittyäkseen kirkkoon kasteen kautta.

ULLA REMES

KOLUMNI

Hyvejohtajuus kirkon johtamistyyliksi

Vuosikymmeniä johtamisen parissa toimineena voin sanoa, että johtamistyö on tahdon asia ja siinä voidaan itseä harjoittaa. Kun päättää, millaista johtamista tarvitaan, siihen voi omaa toimintaa ja luonnetta koulia. Johtajaksi ei siis synnytä, vaan kasvetaan.

Johtamiskäsityksistä ei ole puutetta, sillä parinkymmenen vuoden aikana ”ismejä” on tullut käyttöön kymmenittäin. Valtaosa niistä on 1970-luvun tavoitejohtamisen sovelluksia. Viime aikoina suosioon on noussut missiojohtaminen. Se tarkoittaa suunnan näyttämistä ja ihmisten sen mukaista valmentamista ja innostamista. Tärkeintä eivät silloin ole numerot, organisaatiokaaviot tai prosessit. Ihmiset yksilöllisine piirteineen ja elämäntilanteineen sitä vastoin ovat.

Kirkossa ihmisen kohtaaminen ja syvälinen vuorovaikutus on jokapäiväistä leipää.

Johtaminen ja oman henkilöstön kohtelu voisi olla saman sukuista. Perinteen pohjalta siihen löytynee edellytyksiä ja valmiuksia runsaasti. Tahtoa ja ehkä käytännön harjoitusta sitä vastoin tarvittaneen.

”Hyvejohtajuus” voisi olla kirkossa harjoitettava johtamistyyli. Luin juuri käsitteen isän Alexandre Havidin samannimisen kirjan ja uskon, että tässä voisi olla kirkon johtamiselle annettavaa. Hyveistä nouseva toiminta aikaansaa tilan, jolloin ”johtajat eivät johda virkansa suoman muodollisen vallan turvin, vaan sillä arvovallalla, joka nousee luonteesta”.

Hyvejohtamisessa keskeisintä on nöyryys ja suurisieluisuus. Johtaminen on palvelemista ja jokaisen arvokkuuden kunnioitusta eikä se onnistu ilman nöyryyden hyvettä ja epäitsekkyyttä. Suurisieluisuus tarkoittaa suuren ja merkittävän kutsumuksen tai mission näkemistä ja itsensä ja muiden haastamisena työhön siihen pääsemiseksi.

Edellisten lisäksi tarvitaan viisautta, rohkeutta, itsehillintää ja oikeudenmukaisuutta. Viisaus näkyy hyvien päätösten tekemisellä, jotka perustuvat tosiasioihin. Rohkeutta on pitää kiinni suunnasta myös paineissa. Itsehillintää pitää omat mieltymykset ja subjektiiviset seikat poissa johtamisesta. Oikeudenmukaisuutta on kohdella jokaista ansionsa mukaan.

Hyvejohtamisen esikuvaa ei tarvitse kirkossa kaukaa hakea – Jeesuksen toiminta oli nimenomaan juuri sitä.

UPI HEINONEN

Kirjoittaja on kuopiolainen yritys- ja organisaatiovalmentaja sekä seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston jäsen

Olympialaisten jälkeen

Paralympialaiset Lontoossa

Kuopiolaiset mitalitoivot Marjaana Huovinen ja Esa Miettinen matkaavat Lontooseen kisoihin. Suomen joukkueen mukaan lähtee myös kisapappi Olli-Pekka Silverhuth.

Kuopiolainen **Marjaana Huovinen** hakee menestystä elokuun lopulla alkavista Lontoon paralympialaisista. Päälajissa keihäänheitossa tavoitteena on mitaali, kuulassa finaali paikka.

”Paralympialaisiin pääsy on yksi etappi unelmien täyttymisessä. Matkan varrelle on liittynyt monenlaisia haasteellisuutta. Fokus on täytyntä pitää olennaisessa. On pitänyt jaksaa harjoitella, silloinkin kun se ei ole tuntunut mielekkäältä”, Huovinen pohtii. Huovinen kisaa liikuntavammaisien F 34-luokassa. Hän korostaa tiimityön tärkeyttä menestystä tavoiteltaessa.

Marjaana Huovinen on voittanut aiemmin keihäessä EM-hopeaa ja sijoittunut MM-kisoissa neljänneksi. Kuulassa on tullut EM-pronssia.

”Urheilija on ytimessä, mutta hän tarvitsee ympärilleen tiimin. Tarvitaan esimerkiksi valmentajia, hieroja, fysioterapeutti ja lääkäri. Tekemisistään ei ole vastuussa vain itselleen, vaan koko porukalle. Paralympialaiset ovat neljän vuoden välein, joten niin onnistumiset kuin epäonnistumiset tuntuvat enemmän kuin muissa kisoissa.”

Urheilijat asuvat arvokisoissa yleensä kisakylässä. Näin on myös Lontoossa.

”Ennen omaa kisasuoritusta kansakilpailijoiden kanssa käydään henkien taistelua ja psyykkistä sodankäyntiä. Urheilijat ovat jännittyneitä ja omilla leireissään. Tilanne on mielenkiintoinen ja omalla tavallaan haasteellinenkin. Kun kisat on käyty, urheilijat ovat keskenään ystäviä; riippumatta siitä kuinka kukin on menestynyt.”

SUOMEN PARALYMPIAKOMITEAMAN JULOTONINEN

Kisapappi Olli-Pekka Silverhuth on urheilijoiden ja valmentajien henkisenä tukena.

Kisojen aikana eri maiden urheilijoilla on arvokasta tieto-aidon vaihtoa.

”Kisoissa kuulee esimerkiksi siitä, miten eri puolilla maailmaa on harjoiteltu ja millaisia sääntöjen sallimia apuvälineitä on kehitetty.”

Suomen joukkueella tapaa olla arvokisoissa hyvä yhteishenki.

”Joukkueen jäsenet ovat eri puolilta Suomea. Me yleisurheilijatkin olemme harvoin kokonaisuudessaan samaan aikaan leireillä. Kummasti koko joukkue kuitenkin hitsautuu yhteen arvokisoissa. On myös maita, joilla näin ei ole. Voi esiintyä kateutta ja oma menestys ajaa kaiken edelle.”

”Olemme toistemme tukena. Mentaliteettimme on, että kaveria ei jätetä. Yhteinen päämäärämme on, että kaikki menestyisivät. On ollut ilo ja kunnia kuulua Suomen joukkueeseen”, Huovinen sanoo.

Intensiivistä leirielämää

Suomen paralympiajoukkueessa on myös kirkon edustaja. Kisapappi **Olli-Pekka Silfverhuthin** päätehtävä on urheilijoiden tukeminen.

Tampereen Pirkkalan seurakunnan kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuth tekee kisapapin töitä sivutoimisesti. Aiemmin hän on työskennellyt muun muassa merimiespappina.

KIRKON KULMILTA

Karhon kierros

Otsikko muistuttaa erehdyttävän paljon Karhunkierrosta. Mutta tästä suositusta Oulangan kansallispuiston vaellusreitistä ei kuitenkaan nyt ole kysymys, vaan Kuopiossa Ranta-Toivalan edustalla sijaitsevasta Karhonsaaresta, sen puulajipuistosta ja siellä kiertelevästä luontopolusta. Sen varrella voi nähdä lähes sata erilaista pensasta, havu- ja lehtipuuta sekä hedelmätarhan omena-, luumu- ja kirsikkapuineen. Lisää polkuja on saaren länsipuolen kallioisilla luonnonsuojelualueilla.

Karhonsaaresta patikoidessaan tulee samalla liikkuneeksi Pohjois-Savon teollisuushistorian alkulähteillä. Saaresta sijaitsee alueen ensimmäinen höyrysaha, jonka Jaak Jernberg käynnisti vuonna 1875 pian Kuopioon muuttonsa jälkeen. Ennen sitä Jernberg oli toiminut kauppapalvelijana Oulussa, josta hän siirtyi raahelaisen Zachris Franzénin omistaman Jyrkän ruukin hoitajaksi Iisalmelle (Sonkajärvelle), sieltä pietarilaisen Anastasia Ponomarevan omistaman Juantehtaan isännöitsijäksi ja vesisahan omistajaksi. Hänen aikanaan Juankoskelle rakennettiin yhä olemassa oleva ruukinkirkko ja Kuopioon perustettiin myöhemmin Carlsonille siirtynyt Juantehtaan rautakauppa. Kuopiossa Jernberg toimi myös laivanvarustajana. Hän kuoli vuonna 1889.

Karhonsaaren omistus siirtyi Jernbergin jälkeen Duchmanille, häneltä Raninille ja heiltä 1910 Halla Oy:lle, jolloin sahan toiminta loppui. Vuodesta 1916 isännän ääntä käytti Kymin Oy aina vuoteen 1982, jolloin saari siirtyi Kuopion kaupungille.

Karhonsaaren teollinen vaihe jäi lyhyeksi. Olisiko sitä syntynyt, jos Jernbergin suunnitelma sahasta ja myllystä Haapaniemelle olisi toteutunut. Karhonsaaren kohtalo on jäädä sivuun uusilta liikenneväyliltä. Jäljelle on jäänyt

ELIA PULKINEN

Karhonsaaresta löytää vaikkapa alppiruusuja.

vain pari rakennusta muistuttamaan paikan yhdestä kerrostumasta.

Maamme arboretumeista, puulajipuistoista, Mustila lieinee tunnetuin. Karhonsaaresta meillä on omamme pienen vesimatkan päässä. Tänäkin kesänä ehtii vielä saariretkelle ja ensi kesänä taas vaikkapa, kun kuvan alppiruusu taas kukkivat.

HELENA RIEKKI

”Kisapapin ja merimiespapin työssä on paljon samaa. Molemissa ollaan sellaisten ihmisten vierellä, jotka ovat työnsä takia maailmalla”, Silfverhuth määrittelee.

Kisapapin työtehtävät nousevat joukkueen toiveista ja tarpeista.

”Olennaista on olla käytettävissä, mutta ei tyrkyttämässä. Joukkueen kanssa elämisessä ja olemisessa on osattava lukea tilannetta. Kisapapin työtä ei voi tehdä niin, että itsellä olisi jokin agenda”, pohtii Silfverhuth, jolle Lontoon paralympialaiset ovat kuudennet arvokisat. Lontoossa Silfverhuth tulee hoitamaan Suomen joukkueen toimistoa kisakylässä.

”Järjestelen esimerkiksi urheilijoiden kuljetuksia ja omaisten vie-

railuja. Urheilijat viettävät kisakylässä vapaa-aikaansa, joten yritän olla siellä mahdollisimman paljon.”

Kisapappitoimintaa arvostetaan

”Urheilijoilta saamani palaute on ollut pääosin myönteistä. He arvostavat sitä, että joukkueessa on valmentajien lisäksi neutraalimpi henkilö, joka ei katso urheilijaa niinkään suorituksen kautta. Papin kanssa voi ottaa puheiksi asioita, joista ei välttämättä halua jutella muiden joukkueessa olevien kanssa.”

Silfverhuth on tarvittaessa mukana myös kilpailupaikoilla.

”Olen valmentajien tukena

huoltotehtävissä. Olen ylipäättään urheilijoiden apuna, jos heillä on jotain toiveita ennen kilpailusuoritusta tai sen jälkeen.”

Urheilun arvokisat ovat myös kisapapille aivan omanlaisensa tahtuma.

”Arvokisoissa tehdään pitkiä päiviä ja siellä oleminen on mukaansatempaavaa. Se on eräänlaista intensiivistä leiriä.”

Elämän parasta pöytätennistä

Kuopiolainen Esa Miettinen tavoittelee Lontoon paralympialaisista pöytätennismitalia liikuntavammaisten sarjassa. Ennen haastatteluaikankohtaa hän oli ollut kovalla kymmenen päivän mittai-

Esa Miettinen on saavuttanut tähän mennessä joukkue Euroopan mestaruuden, kaksi henkilökohtaista EM-pronssia ja ollut MM-kisoissa parhaimmillaan neljäs. Vuoden 2008 olympialaisissa hän sijoittui viidenneksi.

sella harjoitusleirillä Sloveniassa.

Miettinen matkaa toisiin paralympialaisiin.

”Vuoden 2008 Pekingin kisoissa oli ennen kokematon tunnelma. Pöytätennis on Kiinassa suuri laji. Katsomot olivat täynnä ja meteli oli kova. Vähän epäilen, et-

tei Lontoossa päästä samaan. Mutta nämäkin kisat tulevat varmasti olemaan erinomainen kokemus.”

Miettisellä on kisoissa myös omat kannustusjoukot.

”Pekingissä oli mukana viisi kuopilaista ystävääni kannustamassa hyvin kovaäänisesti. Heidän lisäksi Lontooseen lähtevät heidän vaimonsa ja minun perheeni. Luulen, että minulta löytyy kisojen fanaattisimmat ja kovaäänisimmät kannattajat. Heillä on edellytykset pestä muiden mahdollisesti suuremmatkin ryhmät”, Miettinen myhäilee.

Miettinen oli nuorempana hyvä kansallisen tason pelaaja. Synnyinäinen oikean jalkaterän verenkierto-ongelma aiheutti taukoja pelaamiseen. Leikkauksista huolimatta jalka jouduttiin amputoimaan säären puolestavälistä vuonna 2004. Liikkuminen tapahtuu nyt proteesin avittamana.

”Vammaisurheilu on ollut hyvä reitti sopeutua omaan vammaisuuteen. Samalla on nähnyt millaisia vammaisia ihmisiä on ympäri maailman. Pelaa nyt elämäni parasta pöytätennistä, vaikka ikää on jo 48. Harjoittelen enemmän ja paljon järkevämmän kuin nuorempana. Pelaamiseen menee käytännössä kaikki vapaa-aika”, sanoo alakoulun rehtorina työskentelevä Miettinen.

Kisapappi Olli-Pekka Silfverhuthiin Miettinen on tutustunut Pekingin paralympialaisissa ja muutamilla harjoitusleireillä.

”Olsahan on kisoissa myös yleismies jantusena, työntekijöitä kun ei liikaa ole. Hän harrastaa kivoja pieniä juttutuokioita urheilijoiden kanssa. Olsan seurassa ja hänen juttuja kuunnellessaan mieli rauhoittuu. Hän on joukkueeseen tasapainoa tuova tyyppi.”

JUHANA UNKURI

MITÄ MIELESSÄ?

Kerää vain tuttuja sienisiä

Kantarellit, punikkitatit ja koivuhaperot odottavat kerääjiään nyt metsissä. Sienestäjän on hyvä tuntee, mitä kerää. Suonenjokelaiselta **Kirsti Eskeliseltä** ilmestyi Gummeruksen kautta ilmestyi *Sienestäjän suosikit* -keittokirjan, jossa on myös sieniesittelyitä ja tietoa säilöntätavoista.

Mistä idea syntyi?

”Monen vuoden haaveelle antoi idean antoi Savon Sanomien Koti-Plussan tuottaja **Mirja Kukkonen** kirjoitettuani sienistä maakuntalehteen 2007. Olen toiminut sienineuvojana 40 vuotta ja keruutuotetarkastajana 10 vuotta: olen tutustunut sienten makuihin lajeittain sienisiä opiskellessa ja opettaessa. Halusin kirjaan omasta mielestäni ne hyvät ruokasienet jotka olen maistellut ja joihin olen kokeillut lajille sopivia ruokaohjeita. Näitä ruokaohjeita on kertynyt todella paljon. Muutamat tutut himosienestäjät antoivat kirjaan myös omia suosikkireseptejään.”

Kenelle kirja on tarkoitettu?

”Toivoisin kirjan tarttuvan sienistä mitään tietämättömille hyvien sienikuvien, helppojen reseptien ja värikkyytensä ansiosta. Pitemmälle sienituntemuksessa ehtineelle kirja kannustaa käyttämään/kokeilemaan kutakin sienilajia erikseen ja löytämään lajille tyypillisen oman maun. Näin se innostaisi myös omiin kokeiluihin.”

Mikä on oma herkkuruokanne sienestä?

”Voissa paistetut herkkutattiiviipaleet maustettuna ripauksella suolaa. Kermanen korvasieni- tai huhtasienimuhennos. Viiruvalmuskasta valmistettu pizza tai keitto.

Sikurirouskukorput loppuvat heti alkuunsa. Ruokia on useita, kaikki eri makuisia.

Simpelli sieniherkku on voissa tai voi/öljyseoksessa paistetut sienet, joita ei tarvitse esikäsitellä keittämällä. Vain suolaa ja hippunen mustapippuria mausteeksi.”

Milloin sienimetsään kannattaa mennä?

”Riippuu siitä, mitä sienisiä haluaa kerätä. Sienikausi on pitkä, tällä korkeudella toukokuun alusta joulukuun alkuun. Eniten lajeja ja myös määrällisesti löytää elokuun puolivälistä syyskuun loppuun. Sateet ja lämmin sää lisäävät sienisatoa. Sateella ei kuitenkaan kannata mennä sienimetsään. Sienet ovat hankala kerätä ja perata, mutta sateen jälkeen, kun metsä on kuivahtanut.”

Mitkä sienet ovat nyt poimittavina?

Kantarellit, vaaleaorakkaat, herkkutatit, punikkitatit, lehmäntatit. Useita eri haperolajeja on myös noussut, mm. kelta-, iso-, kangas- ja koivuhaperoa.

Rouskuista on jo kerätty haaparouskua ja kangarouskua.

Miten evästäisit aloittelevaa sienestäjää?

”Sienet ovat lähiruokaa parhaimmillaan ja sienestys huippukivaa ja jännittävää hyötyliikuntaa. Sienet ovat uskomattoman kauniita ja syötävissä sienissä on paljon herkkulajeja. Aloita syötävistä ja laajenna tuntemustasi opettelemalla laji kerrallaan tuntomerkeistään makuelämykseen saakka. Muutamankin lajin tunnistaminen ja käyttö tuo terveellistä ja edullista vaihtelua ruokapöytäsi. Älä koskaan syö tunnistamatonta sientä. Voit kysyä sienistä myös enemmän sienistä tuntevalta henkilöltä. Lisää tietoa saa aina, mm. Pohjois-Savon sieniseura auttaa sieniasioissa.”

TEKSTI: ULLA REMES
KUVA: HANNA KARKKONEN

Kesämusiikit kestopuosiossa

Kuopion seurakuntien päivämusiikit Männistössä saavat vuosi vuoden jälkeen säännöllisen kuulijakunnan. Heinäkuiset konsertit vetivät joka kerran 30-60 musiikin ystävää koolle Pyhän Johanneksen kirkkoon.

”Toisaalta paikallisia tullaan kuuntelemaan, kun heidät tunnetaan, mutta vieraampia suuruuksia kuunnellaan mielellään myös”, kertoo Männistön kanttori **Riitta Matilainen**.

Kuluneen kesän yleisösuosikki oli päivämusiikkeja suunnitellut Männistön oma kanttori **Heikki Mononen** uruissa ja **Päivi Welling** laulussa.

Myös neljän kirkkomusiikkia opiskelleen naisen lauluyhtye Kalla sai runsaasti yleisöä.

”Gospel vetää kuten Kallan menestyksessä voi päätellä, mutta tavalliset seurakuntalaiset saapuvat kuulemaan mielellään myös tuttuja ja hengellisiä lauluja”, Matilainen kuvaa.

Kellonaikamuutos vuosien ajan tutusta keskipäivän hetkestä klo 13 aloittamisajankohtaan ei ole vaikuttanut kävijöihin.

Seurakuntien tasokas musiikkitarjonta jatkuu vielä elokuussa Tuomiokirkon iltamusiikeissa: ne jatkuvat torstai-iltaisina klo 21. Seuraavana vuorossa on urkujen grand old man Kalevi Kiviniemi.

Viulisti Anni Ronimus oli yksi Männistön päivämusiikkien esiintyjistä.

YHDESSÄOLOA

"Katso: minä luon uutta.

Nyt se puhkeaa esiin - ettekö huomaa?

Minä teen tien autiomaahan

ja joet kuivuuden keskelle."

JES. 43:18-19

Hiljenny hetkeksi laulaen

Hiljaisen rukouslaulun retriitti 7.-9.9. Rytkyen leirikeskuksessa. Ohjaajina laulupedagogi Pia Skibdahl ja pastori Piio Lappalainen. Retriitin hinta 120 €. Ilmoittautumiset viimeistään 18.8. Piio Lappalaiselle puh. 050 5631639.

Uutta kipinää parisuhteeseen

Parisuhde arkistuu ja kumppanista tulee itsestäänselvyys? Parisuhteen rikastuttamiskurssilla etsitään uutta virtaa yhteiseen elämään. Hirvijärven leirikeskuksessa 19.-21.10. pidettävää kurssia vetävät Pirjo ja Kari Kuula sekä Liisa ja Kyösti Survo. Hinta 80 €/pari. Ilmoittautumiset viimeistään 14.9. Puijon seurakunnan toimistoon Mirja Turuselle puh. 040 4848 410 arkisin klo 9-15.

HANNA KÄRKÖNEN

Oletko ystävä minulle?

Olisitko lähimmäinen ihmisen taidoin?

Onko sinulla aikaa tavallisen ihmisen taidoin olla jollekin lähimmäinen, auttaa, kuunnella ja tukea. Sinua kutsutaan seurakuntien lähimmäispalvelun peruskurssille 14.-16.9. Alavan kirkolle. Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan. Ilmoittaudu 31.8. mennessä Katri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (lomalla 20.8.saakka), Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

Virkistymään

- +** **Järvi-Kuopion seurakuntamatka Puolaan** 20.-27.10. Kaavi-Helsinki-Gdynia-Gdansk-Stutthof-Malbork-Kętrzyn-Kaunas-Riika-Tallinna. Osallistumismaksu 850 € sisältää matkat linja-autolla ja laivassa, puolihoiton, ja opastuksen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Mikko Huhtalalle, puh. 040 4888 625, mikko.huhtala@evl.fi.
- +** **Ruskaretki "Lähde valloittamaan Ylläs Siionin virsillä"** 1.-7.9. Autot lähtevät Kuopiosta (Iisalmi-Siikalatva-Oulu, matkaisäntänä Reijo Mattila) ja Joensuusta (Lieksa-Nurmes-Kajaani-Oulu, matkaimäntänä Sirkka Ryytänen). Majoittuminen ja puolihoito Hotelli Ylläshuminassa 480 €/2hh. Eri pituisia vaelluksia kunnon mukaan, hartauksia Pyhän Laurin kappelissa. Pikaiset ilmoittautumiset: Matka-Kyllönen puh. 08 6250771.
- +** **Järvi-Kuopion seurakunnan Romanileiripäivä** lauantaina 25.8. klo 11-17.30 Niemen pappilassa (Kaavilla). Leiripäivä alkaa lounaalla, joka tarjoillaan klo 11-11.30. Ilmoittautumiset 6.-15.8. Leena Vartiainen puh. 040 4888 608. Osallistumismaksu aikuiset 10 €, 7-17-v. 5 € ja alle 7-v. ilmaiseksi.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Kansanlaulua ja moottoripyöriä

- +** **Kansanlaulukirkko** Säyneisen teatteriareenalla sunnuntaina 12.8. klo 10. Heikki Kastarinen ja Taru Parviainen, kirkkokahvit. Kirkossa ei messua.
- +** **Kansanlaulukirkko** Tätälässä Inkilänmäellä sunnuntaina 12.8. klo 12. Sari Kärhä, Naapurin pojat.
- +** **Motoristikirkko** Alavan kirkossa sunnuntaina 26.8. klo 10. Saarnaa piispa Jari Jolkkonen. Järjestäytyminen Puijon torin juurella klo 9 alkaen. Paraati tornilta Alavan kirkolle lähtee klo 9.30. Messun jälkeen keittolounas.

Laulaen matkaa tehden

- +** **Museoseurat** Vehmersalmen kotiseutumuseolla sunnuntaina 12.8. klo 18.
- +** **Lauluilta** Säyneisen Kylätuvalla maanantaina 13.8. klo 19.
- +** **Yhteislauluilta** Kaavin Vanhassa pappilassa keskiviikkona 15.8. klo 19, jolloin veisataan siioninvirsiä. Keskiviikkona 22.8. klo 19 ovat vuorossa kauneimmat hengelliset laulut.
- +** **Virsisearat** Riistaveden Museopirtissä keskiviikkona 22.8. klo 12.

Perinnejumalanpalvelus Juankoskella

Perinnejumalanpalvelus Juankosken tehtaankirkossa sunnuntaina 19.8. klo 13 on samalla kirkon uudelleen käyttöönottojuhla pitkittyneen korjausvaiheen jälkeen. Jumalanpalveluksessa lauletaan virret vuoden 1886 virsikirjasta ja noudatetaan saman aikakauden kaavaa. Jumalanpalveluksen jälkeen kirkon esittelyä ja historiaa sekä kirkkokahvit. Tehtaankirkko rakennettiin 1746 perustetun Strömsdalsbrukin ruukkityhtöön kirkoksi ja kouluksi 1860-luvun alussa. Palvelukseen osallistujien toivotaan mahdollisuuksien mukaan pukeutuvan vanhan ajan asuihin.

Perinnejumalanpalveluksessa Juankosken tehtaankirkossa sunnuntaina 19.8. klo 13 lauletaan vuoden 1886 virsikirjaa ja käytetään saman aikakauden jumalanpalveluskaavaa.

Uusi lapsikuoro aloittaa Riistavedellä

Uusi lapsikuoro aloittaa lauluja ja leikejä Riistaveden seurakuntatalossa torstaisin klo 17.30-18.30. Kuoro on tarkoitettu kaikille laulamisesta kiinnostuneille 6-14-vuotiaille. Kuoron on tarkoitus esiintyä seurakunnan lapsille suunnatuissa tilaisuuksissa. Aloitus 6.9. ja ilmoittautumiset 31.8. mennessä kanttori Riikka Tuuralle puh. 040 4888634 tai riikka.tuura@evl.fi.

Jo toiminnassa olleet lapsikuorot aloittavat syksyn tullen useissa seurakunnissa. Katso tai kysy tarkemmin omasta seurakunnastasi.

Kallaveden seurakunta jalkautuu torille

Hengellinen ulkoilmatapahtuma Petosen torilla lauantaina 11.8. klo 10-16. Kirkkoheraehdokkaat esittäytyvät, infoa Kallaveden seurakunnan toiminnasta, lastenvaateiden vaihtopöytä, musiikkia, kahvia ja ohjelmaa lapsiperheille.

MARIA-SISKO PIHL

NIHAL FERNANDON ARKISTO

Pastori Nihal Fernando on perheineen mukana Sri Lankan kummien ja ystävien illassa torstaina 16.8. klo 17 Keskusseurakuntatalon kahviossa. Sunnuntaina 19.8. klo 10 pastori Fernando saarnaa Tuomiokirkossa, hän on mukana myös kansainvälisessä jumalanpalveluksessa klo 15. Tiistaina 21.8. klo 17 perhe vieraillee lauluillalla Korttelimuseolla.

Historialliset kosketinsoittimet valtaavat Kuopion

- +** **Historiallisten kosketinsoittimien festivaali Kuopiossa 15.-24.8.** Konsertit Kuopion kirkkoissa:
- +** Keskiviikkona 15.8. klo 19 Männistön Vanhassa kirkossa, Preludi: Mysteerimusiikkia kesäyössä: Ohjelma 10 €.
- +** Lauantaina 18.8. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa, Musiikkia barokkiurilla. Vapaa pääsy.
- +** Maanantaina 20.8. klo 19 Tuomiokirkon kappeli, Toccate da Roma. Ohjelma 10 €.
- +** Tiistaina 21.8. klo 21 Männistön Vanhassa kirkossa, Pohjoismaiden aarteita. Vapaa pääsy.
- +** Torstaina 23.8. klo 15 Tuomiokirkon kappelissa, Música de Aragón. Ohjelma 10 €.
- +** Torstaina 23.8. klo 21 Tuomiokirkossa, J.S. Bach, urkujen mestari. Konsertti kuuluu iltamusiikki-sarjaan. Vapaa pääsy.
- +** Lisätietoja koko festivaalin ohjelmasta ja kursseista www.nordiclavichord.org.

Flodbergin hautausmaakävely

16.8. valitettavasti peruttu. Muut kävelyt 30.8. isolla hautausmaalla klo 18 *Ihmissiä, kertomuksia ja kohtaloita*, 23.8. teemalla *Kasvit*. Oppaana on Seija Kukkonen. Kävelykierros päättyy iltahartauteen Pyhän Pietarin kappeliin, jossa iltahartauden pitää Pekka Nieminen.

TUULA HYTTINEN

Siunaa Jeesus koulutiemme. Koulumatkalle lähtevät koululaiset siunataan taipaleelle Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa.

”Antaminen on rakastamista. Siihen on myös kasvatettava itseämme ja toisiamme”, sanoo piispa Matti Sihvonen, joka syntymäpäivämuistamisillaan tukee Alavan kirkon remonttia.

Kirkkoa ei voi laittaa alennusmyyntiin

Piispa Matti Sihvonen haluaa herättää seurakuntalaisia antamaan omastaan, jotta yhteinen oma säilyisi. Hän tukee Alavan kirkon säilymistä ja remontointia.

Lähes kaksikymmentä vuotta sitten piispa **Matti Sihvonen** perheineen muutti asumaan Niiralaan, Valkeisenlammen rannalle. ”Aluksi vierastin Alavan kirkon karua miljöötä. Usein kapinoin: miksi tällaisia kirkkoja on rakennettu?” Vuodet ovat kuitenkin muuttaneet asennetta: nyt Sihvoset menevät vain erityisestä syystä muihin kirkkoihin. ”Haluan taistella oman kirkon puolesta. Se ei ole yhden perheen asia vaan paljon suurempi asia: oma kirkko on suuren joukon henkistä ja hengellistä omaisuutta.”

Piispa Matti Sihvonen saarnaa Alavan kirkossa su 19.8. klo 10. Mahdolliset muistamiset: Alavan kirkon rakennushanke Kuopion seurakuntayhtymä, tili: FI 9220 2718 0003 5217, viite: M.S. 80v

”Uskon uuteen aamuun. Jumalalla on oma johdatuksensa siinä, kun kirkko pannaan ahtaalle.”

Kirkolla on suuri merkitys asuinseudulle: ”Jo hahmona ulkoapäin se herättää kysymyksiä ja toisaalta luo turvallisuudentunnetta. Siellä missä kirkko joutuu pois käytöstä, ihmiset menettävät osan heitä tukevasta elämänrakenteesta.” ”Kirkkoa ei voi laittaa alennusmyyntiin. Se on hengellinen huone, kulttuurinen rakennus, ja sillä on suuri vaikutus mielikuviin.”

Annetaan omasta 80-vuotias piispa on nähnyt monenlaisia kirkon vaiheita. ”Nykyiset rahanlaskijat eivät osaa ajatella, että toiminnan ja seinien vastakkainasettelu on kirkossa väärin. Kirkossa oleellista on hengellinen elämä. Se ilmenee toiminnassa, ja rakennus on kehys toiminnalle.” ”Aikanaan Luther taisteli spiritualisteja vastaan. Me emme ole henkien sfääreissä vaan ruumiillisia olentoja: hengen ja aineen erottaminen on virhe. Nykyään tieteessäkin nähdään ihmisen kokonaisuus, eikä hengellistä ole jos ei ole aineellista mukana.” Piispa Matti Sihvonen juhlii seurakuntalaisten kanssa 80-vuotismerkkipäiväänsä siten, että muistamisten sijasta hän toivoo kartutettavan Alavan kirkon remonttirahastoa. ”Minusta ei voida tuudittautua siihen, että toimintaa ylläpidetään verovaroin. Ne kuihtuvat. Meidän olisi hyvä ottaa työn tukeminen omalle sydämelle siten, että olemme valmiit antamaan omastamme kirkolle.”

Kirkon nykytilanteessa emerituspiispaa huolestuttaa muun yhteiskunnan kehityksen mukainen pirstoutuminen: Luther-Säätiö ja muut tahot, joiden mielestä kirkko menee opillisesti harhaan. ”En ole koskaan korostanut tiukkaa opillisuutta. Siellä, missä oppia korostetaan, syntyy aina hajaannusta kuten lestadiolaisuudessa, koska kaikki eivät voi siihen sitoutua. Luterilaisuudelle on minusta ominta avaruus. Perusteista on silti pidettävä kiinni: pelastuksesta uskon kautta, Jumalan Sanan julistuksesta.”

Liian helppoa julistusta Eläkevuosina Sihvoset ehtivät paljon sanankuuloon. ”Välistä tulen murheelliseksi. Liian helpon sananjulistuksen maku, omien kokemusten ja juttujen lanseeraus eivät kerro siitä kamppailusta, joka vakavasti otetussa Jumalan Sanan julistuksessa aina on takana.” Yhtenä syynä kokenut saarnamies näkee papeille annettavan saarnaopetuksen. ”Se jää vajaaksi. Sanan aitouden ja voiman puute hajanaisuuden rinnalla huolestuttavat, mutta en ole silti pessimisti kirkon tulevaisuuden suhteen.” ”Kun me joudumme tarpeeksi tiukoille henkisesti, hengellisesti ja taloudellisesti, tarvitaan uudenlaista yhteen hiileen puhaltamista, evankeliumin viestittämisen voimaa. Jumalalla on ihan oma viisas johdatuksensa siinä, kun kirkko pannaan ahtaalle. On opittava rakastamaan ja luopumaan itsekkyydestä ja nurkkakuntaisuudesta.” Pyhän Hengen työstä piispa puhuu. Seurakunta ei huolista huolimatta ole levollista vanhuutta viettävälle piispalle iltaruskon kansa: ”Uskon uuteen aamuun. Kohmeinen kirkko herää keväaseen ja silmut puhkeavat esiin. Jumalan maailman purot eivät kuihdu, vaikka ne näyttävät maan pinnalta katoavan: ne painuvat maan alle ja puhkeavat sieltä ajallaan esiin vuolaina virtoina.”

ULLA REMES
KUVA: TUIJA HYTTINEN

ELOVINKIT

- ✦ **J. V. Snellmanin museo** (Snellmanink.19) avoinna ryhmille sopimuksen mukaan. (017) 182 625.
- ✦ **Kuopion Sotaveteraanimuseo** (Tulliportink. 37 D, Rak.7) on avoinna 9.6.–2.9. la ja su klo 12–16. Tilauksesta ryhmille muulloinkin puh. (017) 281 1130.
- ✦ **Galleria Carree** (Kauppak.13): Helmi Koivolan grafiikkaa 8.–26.8.
- ✦ **Galleria G 12** (Minna Canthin katu 15): An-nuli Viherjuuren Ihana keveys -maalauksia 11.–31.8.
- ✦ **VB-valokuvakeskus** (Kuninkaank.14–16): Kesänäyttely Duro y bonito – Ankara mutta kaunis 6.6.–2.9. ja Barson kellari: Kuvia Kuopiosta, kirjailija Sirpa Kähkösen Kuopio-romaanisarjan tapahtumapaikkoja esittelevä kokonaisuus.
- ✦ **Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen Oy** (Puijonk.9 A 6): Donkey Kong, Reijo Kärkkäinen 5.–31.8. (ma-pe 9–16).
- ✦ **Kuopion museo** (Kauppak. 23): Skeittarit museossa 19.1.–9.9. (3. krs).
- ✦ **Vaatteet varoja myöten – pohjoissavolaiset kansanpuvut** 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
- ✦ **Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen.** Palkinnot Kuopion museossa 24.3.2013 saakka (ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17).
- ✦ **Alasalit:** Karhun vuosi 15.5.–23.9.
- ✦ **Karhuherra Benjamin; silitettävä mu-seokarhu** henkilökohtaisesti tavattavissa 9.9. saakka, 2. krs. parvi.
- ✦ **Kuopion taidemuseo** (Kauppak. 35): Love, Ars Liberan teemanäyttely. Näyttelyn taiteilijat ovat Antti Immonen, Sami Korkiakoski, Kristiina Korpela, Ulla-Mari Lindström, Leena Mäki-Patola, Ulla Remes, Riitta Rönkkö ja Kaisa Törmänen. 1.6.–2.9. ti-pe 10–17, ke 10–19, la-su 11–17. Yleisöpastukset vielä 14. ja 28.8. klo 14.
- ✦ **Aamiainen ruohikolla** 1.6.–2.9. Kerma-kakkutyöpaja (maksu) 12.8. klo 11–12.30 ja 14–15.30, alle 8-vuotiaat aikuisen kanssa.
- ✦ **Kuopion taidemuseon perusnäyttelyn Taidevartissa** voi tutustua yhteen klassikko-teokseen kerrallaan pääsymaksun hinnalla keskiviikkoisin klo 14 ja 17 aina 29.8. asti.
- ✦ **Korttelimuseon näyttelysali** (Kirkkok. 22) Kansallispukunäyttely – Kuopion tanhuajat 50 vuotta: Vaate varren kaunistavi – Tanssi mielen virkistävi 26.5.–18.11.
- ✦ **Pikku-Pietarin Torikujan** (Hatsalank. 24/ Puistok. 21) aitat avoinna arkin 10–17 (kahvila jo klo 8) ja lauantaisin klo 15 asti. Pikku-Pietari laulelee joka päivä klo 10–14.
- ✦ **Työnäytöksiä Torikujalla:** la 11.8. Hopeakorujen taontaa, Tiina Virta ja ma 20.8. Tonttuja savesta, Johanna Kähkönen.
- ✦ **Finnkino:** mm. Madagascar 3 (K7), Miss Farkku-Suomi (K12).
- ✦ **Ravintola Kummisetä:** Ruokateatteri ti 21.8. klo 19.
- ✦ **Kesäteatteriin ehtii vielä:** Kuopion Uusi Kesäteatteri, Rauhalahti: 12.8. asti Buona sera Signorina ja Teatteri Hermanni, Syväniemi: Konsta ja siniset ajatukset 9.8.asti.

Kuopion taidemuseon Love, Ars Liberan teemanäyttelyssä on teoksia kahdeksalta tekijältä. Kuvassa Antti Immosen teos.

Johtajan askelmerkit saavat seuraajat muuttumaan

Johtaja tarvitsee hyvät tavat ja sydämen sivistystä.

”Kiitos. Anteeksi. Ole hyvä. Näillä pääsee jo pitkälle.”

Ville Lähdesmäki on työyhteisöjen valmentaja, coach. Hän ei halua listata johtajalle hyviä ominaisuuksia, ei liioin kuolemansyntejäkään. ”Johtajuutta joutuu tsemppaamaan päivittäin. Se on kuin tanssi, jonka liikkeet vaihtelevat kumppanista ja tyylilajista riippuen.”

”Johtajan pitää ymmärtää perusasiat, tunnistaa, missä mennään, mutta mitään kaavaa tai systeemiä ei ole. Johtamiseen oppii johtamalla, ei kliinisessä laboratoriossa. Ei ole olemassa systeemiä tai kaavaa, jolla aina onnistuu ja joka aina toimii. Aukotonta systeemiä ei ole olemassakaan.”

”Johtaja työskentelee erilaisten ihmisten kanssa. Asenne, tapa suhtautua ihmisiin on merkittävä.”

Aivot kannattaa pitää tsempissä.

”Kova kiire suoltaa helppoja ratkaisuja, eikä silloin ole ajateltu loppuun asti. Kannattaa pysähtyä pohtimaan, jotta asioita ei yhdistele toisiinsa liian helposti.”

Lähdesmäki suosittelee kirkkoherralle myös peruskansantalouden ymmärtämistä. ”Miten

talous maailmassa toimii? Mistä raha palkkoihin tulee kirkossa?”

Entä koulutus?

”Johtamiskoulutuksessa maksetaan verkostoitumisesta, vertaistensa kanssa olemisesta. Siellä tehdään työtä ryhmissä, joissa saat niin paljon kuin annat. Johtaja oppi parhaiten toiselta johtajalta.”

”Nöyrästi on tunnustettava myös onnen, sattuman ja johdatuksen merkitys. Menestyviltä unohtuu se, että kaikkea ei rakenneta omin voimin. On helppoa sortua ajattelemaan, että on muita parempi.”

Hyvästä papista tuli huono johtaja

Milloin ihmisestä tulee johtaja? Silloin kun hän saa siihen ”valtakirjan” vai silloin kun työntekijä päättää luottaa esimieheensä”, Lähdesmäki kysyy.

Miksi kutsut johtajaa, jota kukaan ei seuraa? ”Ihmiseksi, joka on kävelyllä.”

Lähdesmäki ottaa esimerkinä Mooseksen, joka johdatti kansan luvattuun maahan, Jeesuksen, jota lähdettiin seuraamaan, vaikka kilpailutilanne oli kova.

Jos johtaja huomaa, ettei hänen jäljissään kulje ketään, hänen on kriittisesti tarkasteltava itseään.

Johtajan tehtävänä on vaikuttaa tekoihin, käytökseen, tapoihin ja käytäntöihin.

”Ei ole valtaa ilman vastuuta, ei etuoikeuksia ilman velvollisuuksia. Despoottia ja mieltävaltaista johtajaa ei seuraa kukaan.”

Applen **Steven Jobs** oli kauhea johtaja, mutta työtoverit sanoivat tehneensä työtä mielellään, koska saatiin aikaan ja tehtiin kovaa juttua.

”Ei työpaikka ole sairaala, jonne tullaan parannettavaksi ja hoitoon. Johtajan tehtävänä on saada asioita eteenpäin ja tehdyksi.”

Kirkkoherranvaalissa erikoista Lähdesmäen mielestä on se, että jotkut muut ihmiset valitsevat työyhteisölle johtajan. ”Voi käydä niin, että seurakunta menettää hyvän papin, mutta saa huonon johtajan.”

Pula johtajista totta tulevaisuudessa

Kansallisen nuorisotutkimuksen (15/30 Research Oy) mukaan nuoret eivät halua johtajiksi vain statuksen vuoksi. Lähdesmäen mukaan murros on totta ja kyse on siitä, miten kirkon johtajiksi saadaan oikeat persoonat, jotka

tunnistavat lahjakkuutensa ja kutsumuksen sa johtajaksi. ”Pula johtajista on totta tulevaisuudessa.”

Kirkon johtajat tarvitsevat rohkeutta.

”Mitä menetettävää kirkolla enää on.” Johtajien on Lähdesmäen mukaan mietittävä sitä, miten nettomaksajat huomioidaan paremmin. ”Jotkut maksavat enemmän kuin toiset.”

”Kirkon ydinsanomaa tarvitaan enemmän kuin milloinkaan. Kelpaanko minä? Riitänkö minä? Mutta osaako kirkko viestiä oikein?” Kirkkoherra tarvitsee hallinnollista, teologista, hengellistä ja taloudellista osaamista, mutta tänä päivänä paljon myös viestinnällistä osaamista. Mediassa oleellista on se, mitä asiat näyttävät, ei se, miten asiat oikeasti ovat. Ei niin ole hyvä, mutta siihen on suostuttava.”

Yksi mehevä otsikko rakentaa temppelin tai rikkoo sen palasiksi.

Kirkon pitää Lähdesmäen mukaan tulla mukaan yhdeksi keskustelukumppaniksi sinne, missä ihmiset todellisuudessa ovat ja elävät. ”Ihmisen persoonallisuudella on merkitystä. Sunnuntaiaamun jumalanpalvelus on yhä vieraampi foorumi.”

”Eivät ihmiset jaksa kuunnella viittätoista minuutta paperista luettua saarnaa.” Lähdesmäki toivoo rohkeutta puhua vapaasti.

”Papithan osaavat asiansa. Ei substanssin löytäminen pitäisi olla hankalaa.”

LAHJA PYYKÖNEN

”Kirkkoherranvaaleissa erikoista on se, että seurakuntalaiset valitsevat työyhteisölle johtajan.”

Ville Lähdesmäki on yrittäjä, teologian maisteri ja kauppatieteitten maisteriopiskelija. Hän on toiminut kirkon nuoriso- ja rippikoulutyössä sekä kirkkohallituksen Arvojen Akateemiassa ja Arvojen Areenassa.

Mitä kirkkoherra tekee?

Kirkkoherran virka on erittäin itsenäinen. Sen tehtävät määritellään kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä.

Keskeisintä on seurakunnan toiminnan johtaminen, joka tapahtuu osittain yhdessä seurakuntaneuvoston kanssa. Kirkkoherra on vastuussa jumalanpalveluksen, pyhien sakramenttien, kirkollisten toimistusten ja sananjulistuksen oikeasta hoitamisesta sekä yksityisen sielunhoidon harjoittamisesta sekä siitä, että kaikki muukin toiminta kuten kristillinen kasvatus ja opetus, diakonia sekä evankelioimis- ja lähetystyötä harjoitetaan kirkon tunnustuksen ja tehtävän mukaisesti.

Kirkkoherra toimii hallinnollisena esimiehenä kaikille toiminnallisen puolen työntekijöille ja valvoo osaltaan toiminnan ja hallinnon laillisuutta.

Kuopion seurakuntayhtymässä kirkkoherra osallistuu johtoryhmän, kehittämisryhmän, yhteisen kirkkoneuvoston ja kirkkovaltuuston toimintaan.

Käytännössä kirkkoherran on pystyttävä rakentamaan yhdessä työntekijöiden ja luottamushenkilöiden kanssa toimiva työskentelyorganisaatio, nähtävä työn painopisteet, mahdollisuudet ja voimavarat oikein sekä puuttettava ongelmatilanteisiin ajoissa. Hänen on myös toimittava kokonaisuuksia halliten seurakuntayhtymän hallinnossa.

Mitä suurempi seurakunta, sitä enemmän kirkkoherran työ keskittyy organisaation johtamiseen.

Valittavana seurakunnan paimen

Kenet heistä Kallaveden seurakuntalaiset valitsevat seurakunnan ja työyhteisön johtajaksi?

Kirkko ja Koti –lehti kysyi Kallaveden seurakunnan kirkkoherran vaalin ehdokkailta seuraavaa:

1. Miten elät uskoasi todeksi?
2. Raamattu, pyhä kirja, oppikirja, rakkauskertomus Mitä se on sinulle?
3. Miten rakennat yhteyttä ja luottamusta kirkon eri laitojen välille?

4. Kirkkoherran kolme tärkeintä tehtävää.
5. Millainen johtaja olet? Entä esimies työyhteisöllesi?
6. Mistä puutteestasi kärsit eniten?
7. Mitä haluat kertoa itsestäsi äänestäjille?

1. vaalisija, Tero Matilainen, s. 1972
Tampereen Teiskon seurakunnan vt. kirkkoherra
Vaalinäyte Kallaveden kirkossa su 19.8. klo 10.

Tero Matilainen

1. Ymmärrän uskon sekä Jumalan kohtaamisena että Jumalan palvelemisena. Kohtaan Jumalan Raamatussa, hiljaisuudessa ja hyvässä hengellisessä musiikissa, mutta ennen kaikkea seurakunnan yhteisessä messussa ja pyhässä ehtoollisessa. Palvelen Jumalaa jokapäiväisessä elämässäni, huolehtien niistä tehtävistä ja ihmisistä, jotka minun vastuulleni on uskottu.

2. Raamattu on syntyäikansa ihmisten kirjoittama todistus Jumalan rakkaudesta luotujaan kohtaan. Hänen Henkensä vaikutuksesta syntyneenä se on minulle pyhä kirja, jota kunnioitan kaikkein syvimmän hengellisen viisauden lähteenä. Raamatun äärellä kohtaan Kristuksen, joka opastaa oikeaan, rohkaisee luottamaan anteeksiantamukseensa ja lohduttaa ahdistuksissa.

3. Korostamalla koko kirkkoa yhdistäviä asioita: Yhteistä uskoa Kristukseen ja yhteistä tehtävää todistaa uskon elämää uudistavasta voimasta. Tahdon edistää sellaista keskustelukulttuuria, missä aidosti etsitään eri tavoin ajattelevia yhdistäviä näkemyksiä ja pyritään vilpittömästi ymmärtämään toisin ajattelevia.

4. 1) Toimia seurakunnan hengellisenä johtajana. 2) Toimia seurakunnan työyhteisön johtajana ja työntekijöiden esimiehenä. 3) Vastata seurakunnan toiminnan pitkäjänteisestä suunnittelusta, hallinnosta ja taloudesta.

5. Selkeä, avoin ja ymmärrettävä. Keskusteleva johtaja, joka ei tee päätöksiä muita kuuntelematta, mutta kantaa myös esimiehelle kuuluvan vastuun omista ratkaisuistaan.

Esimiehenä olen työntekijöitä tukeva, kannustava ja valmentava. Esimiehen tehtävä on luoda työn tekemiselle turvalliset edellytykset, innostaa työntekijöitä omassa tehtävässään ja auttaa heitä yhä uudelleen löytämään tehtävänsä tärkeys ja mielekkäys seurakunnan palveluksessa.

6. Näen omassa työtavassani runsaasti luovuutta ja uusien ideoiden ennakkoluulotonta etsintää. Niinpä työn haasteet innostavat minua usein niin, että omasta jaksamisesta huolehtiminen saattaa hetkittäin jäädä vähemmälle huomiolle.

7. Kallaveden seurakunta on minulle tuttu vuosit 1999-2004, jolloin palvelin seurakuntaa erityisesti ripikoulu- ja nuorisotyössä. Kutsumus seurakunnan kirkkoherran virkaan jäi itämään mieleeni jo silloin, mutta tarvitsin vielä aikaa riittävän johtamiskokemuksen kertymiseen. Sitä olen hankkinut Tampereen Teiskon seurakunnassa kuuden vuoden ajan. Kallaveden seurakunta merkitsee minulle juurilleni paluuta sekä työni että oman mielen- maisemani ja sukujuurieni puolesta. Toisaalta se merkitsee myös tärkeää kasvun ja uuden oppimisen tilaisuutta tässä suuressa ja monia mahdollisuuksia sisältävässä seurakunnassa.

Tero Matilaisen kotisivut löytyvät osoitteesta teromatilainen.nettisivu.org

2. vaalisija, Petri Rask, s.1957
Joensuun Rantakylän seurakunnan 1. kappalainen
Vaalinäyte Kallaveden kirkossa su 26.8. klo 10.

Petri Rask

1. Pyrin arjessa huomaamaan lähimmäiseni niin lähellä kuin kaukana. Käytännön päätöksissä otan huomioon myös ympäristönäkökulman. Sana, rukous, viikoittainen messu ja ehtoollinen auttavat minua jaksamaan kristittyinä.

2. Raamattu on minulle Kristuksen kohtaamisen paikka. Siinä on kaksi puolta; inhimillinen, koska Raamatulla on oma monituhatvuotinen syntyhistoriansa ja jumalallinen, koska Jumala puhuu meille sen kautta. Sanaa lukiessani pitäisi muistaa kysyä: ”Mitä tämä merkitsi ensimmäisille kuuli- joille ja mitä tämä merkitsee minulle tässä ja nyt”.

3. Järjestäisin tilanteita, joissa eri tavalla ajattelevat olisivat kasvokkain. Ainoa tie hyvään vuoropuheluun on kunnioittava suhtautuminen puolin ja toisin. Seurakunnan messu, Sanan ja sakramentin äärellä, on myös hyvä paikka kohdata eri lailla ajattelevat.

4. 1) Johtaja. Johtajan tulee tuntea hyvin toimintaympäristönsä ja osata nähdä tulevaisuuteen. Tämä korostuu erityisesti haastavassa taloudellisessa tilanteessa. Seurakunnan hallinnon ja toiminnan johtaminen ja valvominen kuuluvat kirkkoherralle. Kuopiossa kirkkoherra on myös seurakuntayhtymän johtoryhmän jäsen. Johtaminen on yhteistyötä. 2) Esimies. Työntekijät ovat seurakunnan kannalta olennainen voimavara. Esimiehen tehtävä on huolehtia heidän jaksamisestaan ja tukea heidän työskentelyään. Tärkeää on saada työntekijät toimimaan ryhmänä. 3) Paimen. Kirkkoherra on myös pappi ja sananjulistaja. Paimenella on oltava lauma kasassa ja suunta selvillä.

5. Vaalisivujani varten pyysin muutamilta minut hyvin tuntevilta henkilöiltä arvioita itsestäni. Sirkka, joka on pitkäaikainen Rantakylän seurakunnan luottamushenkilö, arvioi minua johtajana: ”Hänen puheenjohtajuutensa oli selkeää, ripeää ja tehokasta. Hän antoi kuitenkin jokaiselle seurakuntaneuvoston jäsenelle tilaa ja kannusti keskusteluun”.

Saila, joka oli työtoverinani Liperissä kuvaa minua näin: ”Petrin hoitaessa kirkkoherran sijaisuutta hän oli järjestelmällinen ja tasapuolinen. Tuntui hyvältä tehdä työtä ja saada luottaa siihen, että esimies hoitaa oman työnsä vastuullisesti”

Haluan olla kuunteleva, oikeudenmukainen, tasapuolinen ja rohkea. Olen saanut pitkän työurani aikana monipuolisen johtamiskoulutuksen.

6. Olisi hienoa osata itse remontoida kotia tai korjata autoa. Onneksi se ei kuitenkaan kuulu kirkkoherran keskeisiin tehtäviin.

7. Olen 55-vuotias kolmen aikuisen lapsen isä ja yhden lapsenlapsen isoisä. Tällä hetkellä asun vaimoni kanssa Joensuussa. Sotilaspaperin tehtäviä lukuun ottamatta olen toiminut koko työurani Kuopion hiippakunnassa. Suomussalmi, Kallavesi, Liperi ja Rantakylä ovat olleet oppituolini papin tehtäviini. Viime marraskuussa juoksin Pohjois-Karjalan Prikaatissa Cooperin testin. Se osoitti, että olen ikäisekseni hyvässä fyysisessä kunnossa.

Lisää tietoa minusta ja valokuvia löytyy internetistä osoitteesta www.petrirask.fi.

Petri Raskin kotisivut löytyvät www.petrirask.fi

3. vaalisija, Matti Pentikäinen, s. 1960
Kuopion Kallaveden seurakunnan 4. seurakuntapastori
Vaalinäyte Kallaveden kirkossa su 2.9. klo 10.

Matti Pentikäinen

1. Elän armollisen Jumalan varassa. Koen, että koko elämä on totuuden etsimistä ja löytämistä Jumalan kautta. Ru-koilen, että pysyisin Jumalan osoittamalla hyvällä tiellä.

2. Raamattu on Jumalan viesti ihmiskunnalle. Jo tuhansia vuosia sitten Jumala ilmoitti itsensä Israelin kansalle. Uusi Testamentti on viesti Jumalan lupauksen täyttymisestä Jeesuksessa. Koko Raamattua tulee tulkita arvokkaasti Jumalan sanana ilosanoman valossa. Raamattu on rakkauskertomus Luojalta luotujaan kohtaan.

3. Tasapuolisuus kirkolliskokouksen päätösten ja piispain kokouksen ohjeiden mukaisessa järjestyksessä kaikkia kohtaan on avainsana. Muistutan äärilaitojen edustajille, että meillä kaikilla on enemmän yhteisymmärrystä kuin erimielisyyttä. Kirkon ykseydestä huolehtiminen on jokaisen vastuu.

4. 1) Ilosanoman julistaminen Jeesuksesta seurakunnan hengellisenä johtajana kaikissa tomissaan. 2) Hallinnon johtaminen siten, että seurakunta toteuttaa tarkoituksensa mahdollisimman hyvin voimavarojensa mukaan. 3) Seurakuntalaisten, luottamushenkilöiden ja työyhteisön jatkuva innostaminen maailman parhaan asian kanssa elämisessä ja jakamisessa.

5. Olen kuunteleva, toisten työtovereiden ammattitaitoa arvostava johtaja, joka uskaltaa käyttää valtaoikeuksiaan silloin, kun on sen aika ja paikka. Esimiehenä haluan olla työtovereiden parhaiten kykyjen esille tuomisen kannustaja.

6. Tähän ikään on kertynyt pitkä luettelo puutteistani. Usein huomaan olevani ylioptimistinen ajankäytön suhteen.

7. Hyvä äänestäjä. Tunnen Kallaveden seurakunnan hyvin. Tiedän sen tilanteen ja tarpeet, koska olen ollut täällä pappina vuodesta 2003 lähtien. Haluan innostaa kirkkoherrana kaikkia seurakuntalaisia pitämään omaa seurakuntaansa kalliina isiltä perittyinä aarteina, joka on merkittävä osa kansallista identiteettiämme. Kutsun teitä yhteistyöhön oman seurakunnan jatkuvassa rakentamisessa kodeissa ja yhteisissä kokoontumisissamme. Lupaen antaa hallinnolle sen ajan, minkä se vaatii, mutta vain sen minkä se vaatii. Tulen kirkkoherrana myös kansan keskuuteen.

Matti Pentikäisen oma blogi osoitteessa <http://nytmatti.blogspot.fi/>

Tule tapaamaan ehdokkaita

Tule tapaamaan ehdokkaita ulkoilmatapahtumaan Petosen torille lauantaina 11.8. klo 10-15. Ehdokkaita voi erikseen jututtaa kyselytunneilla myös jokaisen vaalisäärnan jälkeen. Syyskuussa pidetään myös vaalipaneelit.

Kirkkoherraehdokkaiden blogia voi seurata 8.8. alkaen osoitteessa www.kuopionseurakunnat.fi/blogit. Seurakunnan kotisivuille ilmestyvät myös vaalisäärnat.

Vaalikoneessa voit vertailla ehdokkaasi ja omia mielipiteitäsi. Vaalikone avautui 25.7.

Kuopion Kallaveden seurakunnan kirkkoherranvaalit pidetään sunnuntaina 16.9.2012. Siinä saavat äänestää Kallaveden seurakunnan 18 vuotta täyttäneet jäsenet. Kallaveden seurakuntaan kuului vuoden 2011 lopussa 24 673 henkilöä.

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

DENTIINI

erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

**Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI**

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Vaivaako muurahaiset, sokeritoukat tai muut hyönteiset?

Suoritamme tuholaistorjuntaa ammattitaidolla!

Ota meihin yhteyttä!

Tommi Lipponen, 044 341 7887

TOTALI
Kiinteistöpalvelu

*Pesu
Leenat oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Kuopion

Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

SEURAKUNNAT 8.8.–21.8.12

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko on avoinna 11.6.-12.8. klo 10-18, lisäksi ke ja pe klo 23 saakka. 13.8. alkaen klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23.

puh. 040 4848 256

Ei kesäillan ehtoollista ke 8.8. klo 18. Pihaseurat Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

Kesän iltamusiikki to 9.8. klo 21. Rauno Tikkanen, klarinetti, Kalevi Kiviniemi, urut. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Konfirmaatiomessu su 12.8. klo 10. Saarna Sari Kärhä, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Anna Kosola ja urkurina Anu Pulkkinen. Rytkyn rippikoulu.

Konfirmaatiomessu su 12.8. klo 13. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen. Penkereen rippikoulu.

Kesäillan ehtoollinen ke 15.8. klo 18. Olli Viitaniemi, Lauri Kastarinen ja Anu Pulkkinen.

Kesän iltamusiikki to 16.8. klo 21. Juhani Romppanen, urut. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Perjantaimessu pe 17.8. klo 19.

Messu su 19.8. klo 10. Saarna Nihal Fernando, Sri Lanka, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Anna Kosola ja urkurina Olli Kinnunen.

Kesäillan ehtoollinen ke 22.8. klo 18. Lauri Kastarinen ja Anu Pulkkinen.

Kesän iltamusiikki to 23.8. klo 21. Mads Damlund, urut (Tanska). Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10. Avoimma ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272 Mummon mökillä toiminta jatkuu.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vastaanotto: **Keskusseurakuntatalo**, Suokatu 22 C, Vastaanotto ma ja ke klo 9-10.30. Soittoaika ma, ke klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253. **HUOM.** Inkilänmäen alueella asuvat: Vastaanotto Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22, Ti klo 9-10.30 ja puhelinpäivystys ti klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253.

Seurakuntien lähimäispalvelun peruskurssi 14.-16.9. Alavan kirkolla, Keihäskatu 5. Lähimäispalvelu on tavallisen ihmisen taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua. Ilm. 31.8. mennessä Katri Kunnakselle puh. 040 4848464. Lisätietoja Varpun Ylhäisen/Tuomiokirkkosrk, puh. 040 4848 255.

MUUTA

Pihaseurat ke 8.8. klo 18. Olli Viitaniemi, Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen. Korttelimuseon pihapiirissä, Kirkkokatu 22.

Kansanlaulukirkko su 12.8. klo 12 Tätälässä. Sari Kärhä. Naapurin pojat. Perhetyö

Ensi kertoo Suomessa! Taizén kansainvälinen tapahtuma Helsingissä 28.-30.9. Tapahtuma on erityisesti 15-35-vuotiaille. Kuopiosta tehdään aikuisten ja nuorten yhteinen bussimatka. Läh-

tö Kuopiosta pe 28.9. klo 6 ja paluu su-iltana 30.9. noin klo 22. Matka hotellimajoituksessa (Sokos hotel Helsingissä, sis. Aamiaisien) 200 €, yhteismajoituksessa (täysihoidolla, alle 35-vuotiaat) 50 €. Matka toteutuu bussilla, mikäli lähtijöitä on vähintään 20. Mukana Sari Kärhä, Pia Sahi Sousa ja Pirjo Rissanen. Ilm.10.8. mennessä, puh. 040 4848248. Lisätietoja: www.taizehel-sinkiz2012.fi sari.karha@evl.fi (puh. 040 4848278) pia.sahisousa@evl.fi (puh. 040 4848293).

KASTETUT

Antto Onni Alvar Kinnunen.

KUULUTETUT

Janne Aku-Matias Tiho-nen ja Erja Susanna Itkonen, Tapani Markus Majuri ja Maarit Kristiina Luokala.

KUOLLEET

Kyösti Kalevi Laitinen 83v, Hannu Ensio Valjakka 72v, Aimo Matti Räsänen 88v, Arvo Taisto Räsänen 79v, Hilikka Anelma Semi 81v, Rauha Matilda Tuomai-nen 95 v, Anna Liisa Selki-vaara 89v, Eino Aleksan-der Siponen 84v, Annikki Linno 86v, Vilho Jaakko Heiska 74v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Messu su 12.8. klo 10. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Anna Väättäinen, kanttorina Sanna Hut-tunen.

Koulunsa aloittavien siunaaminen su 12.8. klo 16.

Messu su 19.8. klo 10.

Saarna Matti Sihvonen, liturgia Hannu Koskelai-nen, kanttorina Ossi Jauhiainen, kirkkokuoro. Piispa Matti Sihvosen 80-vuo-tisjuhlakahvit. Mahdolliset muistamiset: Alavan kir-kon rakennushanke / Kuopion seurakuntayhtymä, tili: FI 9220271800035217 viite: M.S. 80v

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311

Pihaseurat ke 8.8. klo 18 Neulamäentie 22:n pihapiirissä. Hannu Koskelai-nen, Anna Väättäinen, Pirjo Kuula, Ulla Turunen, Ossi Jauhiainen.

Koulunsa aloittavien siunaaminen su 12.8. klo 17.

Messu su 19.8. klo 13.

Saarna Anna Väättäi-nen, liturgia Juha Väli-mäki, kanttorina Ossi Jauhiainen.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO

Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307

Messu su 12.8. klo 13. Saarna Hannu Koskelainen, liturgia Anna Väättäinen, kanttorina Sanna Hut-tunen.

Koulunsa aloittavien siunaaminen su 12.8. klo 18.

**Lähtisitkö
isoiseksi?**

MUUTA

Seurakuntien lähimäispalvelun peruskurssi 14.-16.9. Alavan kirkolla, Keihäskatu 5. Onko sinulla aikaa tavallisen ihmisen taidoin olla jollekin lähimmäinen, auttaa, kuunnella ja tukea? Sinua kutsutaan seurakuntien lähimäispalvelun peruskurssille. Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan. Ilm. 31.8. mennessä Katri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja diakonityöntekijät Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 (lomalla 20.8.saakka), Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

Parisuhdetta rikastamaan. Parisuhde arkistuu ja kumppanista tulee itsestään selvyyttä? Parisuhteen rikastuttamiskurssilla etsitään uutta virtaa yhteiseen elämään. Hirvijärven leirikeskuksessa 19.-21.10. pidettävää kurssia vetävät Pirjo ja Kari Kuula sekä Liisa ja Kyösti Survo. Hinta 80 €/pari. Ilm. viimeistään 14.9. Puijon seurakunnan toimistoon Mirja Turuselle puh. 040 4848 410 ma-pe klo 9-15.

KASTETUT

Maisa Vilhelmiina Hakulinen, Väinö Armas Leskinen, Onni Elias Piironen, Mette Maisa Ripatti.

KUULUTETUT

Veikko Daniel Kontkanen ja Julia Jasmin Kivioja, Rai-

mo Ville Pietikäinen ja Sari Annika Mustonen, Tommi Tapio Romppanen ja Melanie Willhöft, Mikko Kalevi Björn ja Lotta Elina Turunen.

KUOLLEET

Toivo August Hentelä 77v, Aino Elina Holopainen 87v, Helvi Ilona Hiltunen 90v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336

Messu ja Hirvijärvi 9 konfirmaatio su 12.8. klo 10. Liturgia Anna-Maija Hella, saarna Petteri Hä-mäläinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Messu su 19.8. klo 10. Tero Matilaisen vaalinäyte kirkkoherran vaaleissa. Kanttorina Richard Nicholls.

Nuorten kirkkopyhä su 19.8. klo 14. Petteri Hä-mäläinen ja Richard Nicholls.

Tilaisuudessa ilmoittautuminen isokoulutukseen

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Pöyrönkaari 21

puh. 040 4848 345

Päivärippikoulun konfirmaatiomessu su 12.8. klo 14. Liturgia Petteri Hä-mäläinen, saarna Anna-Maija Hella ja kanttorina Richard Nicholls.

MUUTA

Hengellinen ulkoilmatapahtuma la 11.8. klo 10-16 Petosen torilla. Ohjelmassa kirkkoherraehdokkaiden esittäytymistä, infoa Kallaveden seurakunnan toiminnasta, lastenvaateiden vaihtopöytä, musiikki, kahvia, ohjelmaa lapsiperheille yms.

RUKOILEMME

Rakas Jeesus, minua pelottaa mennä kouluun.

Jeesus, läheta tänä päivänä vierelleni joku, joka puolustaisi minua ja jonka kanssa voisoin puhella ja nauraa yhdessä.

Jos siellä koulun pihalla on joku muukin yksinäinen, auta meitä löytämään toisemme.

Kiitos, että voin kertoa sinulle myös tämän asian.

Aamen.

KOTIEN RUKOUSKIRJA

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545

Karttulan kirkko on poissa käytöstä 6.-24.8. välisen ajan maalaustöiden vuoksi.

KARTTULAN SYVÄNNNIEMEN KIRKKO

Kuttajärventie 117

Messu su 12.8. klo 10. Mat- ti Pentikäinen ja Richard Nicholls.

Perhejulanpalvelus ja koulun aloittaneiden siunaus su 19.8. klo 14. Veli Mäntynen ja Anne Keränen.

NUORET

Peli-ilta nuorille alkaa ma 20.8. klo 17 Kallaveden kirkolla.

Nuorten K-17 oloilta alkaa ti 21.8. klo 18 Kallaveden kirkon alakerrassa.

Tyttö- ja poika-kerho-ohjaajaksi ilmoittautuminen ke 22.8. klo 18 Peto- sen seurakuntatalolla. Ker- ho-ohjaajille järjestetään syksyllä koulutus. Lisätie- toja nuorisotyönohjaaja Eija Huuskoselta puh. 040 4848 378.

MUSIIKKI

Nuortenkuoro alkaa ke 22.8. klo 16-17 Kallaveden kirkolla. Johtajana kanttori Mati Vuola-Tanila.

Lapsikuorot alkaa ke 22.8. klo 17-18 Kallaveden kirkolla ja klo 18.30-19.30 Vehmasmäen koulul- la. Kuoron johtajana Mari Vuola-Tanila.

DIAKONIA

Hyvää huomenta arki (avoin kohtaamispaikka) ke 15.8. klo 11-13 Petosen seurakuntatalon takka- huoneessa, Pyörönkaari 21.

Karttulan ja Tervon yhteinen sururyhmä al- kaa 31.8. Tied. ja ilmoittau- tumiset Osmo Rissasel- le 22.8. mennessä puh. 040 4848 539.

MUUTA

Kesän kiitosseurat mar- jatalkoiden päätteeksi pe 17.8. klo 19 Rytlyn lei- rikeskuksessa. Raili Ranta- nen, Helena Ravoilainen ja Maarit Kirkinen. Kahvi- tarjoilu.

PIIRIT

Rytlyn, Kaslastenlahden ja Haminalahden työseu- jojen aloitus ti 11.9. klo 18 Eräkaliolla. Hannu Ko- mulainen ja Anna-Ma- ri Linna.

KASTETUT

Kaisa Johanna Niko- nen, Elsa Helli Matil- da Hirvonen, Aapo Tapa- ni Pohjola, Netta Helmi Emilia Räisä, Aku Sante- ri Hämäläinen, Minea lida Amanda Hentunen, Jenna Vanessa Loor, Netta Emilia Naukkarinen, Riikka Kat- riina Leskinen, Samu Ee- meli Airaksinen, Elli Hilda Helmiina Kokkonen, Mii- ka Elias Kärkkäinen, Nella Maria Amanda Korhonen.

KUULUTETUT

Esa Pekka Martikainen ja Tuija Maarit Varonen, Toni Kristian Kainu ja Marjo Kristiina Ketola, Pekka Ta- pio Takkinen ja Johanna Hannele Karhu, Kim Ro- bert Autio ja Päivi Tuulikki Pussila, Jaakko Ville Oskari Hukkanen ja Margit Kate- riina Hartikainen.

KUOLLEET

Roope Allan Nikkinen 42v, Alli Heikkinen 88v, Pent- ti Väinämö Korhonen 89v,

Matti Juhani Pelkonen 59v, Aino Maria Karhunen 93 v, Vesa Eino Kalevi Ros- si 69v, Marja Liisa Muho- nen 67v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386

Messu su 12.8. klo 10. Saar- na Aulikki Mäkinen, litur- gia Sanna Husso, kanttori- na Heikki Mononen.

Kalevalan koulukirkko ma 13.8. klo 12.15. Aulikki Mäkinen.

Arkielämää-kerho kai- kenikäisille ke 15.8. klo 13-14.30. Päiväkahvit. Lauri Paatero.

Pohjantien koulukirk- ko pe 17.8. klo 9.30. Sanna Husso, Heikki Mononen.

Kettulan koulukirkko pe 17.8. klo 11.15. Sanna Husso, Heikki Mononen.

Musiikkia barokkiuruil- la la 18.8. klo 19. Göran Grahn.

Messu su 19.8. klo 10. Saarna Marjo Partti- maa, liturgia Lauri Paate- ro, kanttorina Heikki Mo- nonen.

Barokkikonsertti ti 21.8. klo 21. Anna Maria McEl- wain, Pekka Vapaavuori.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO

Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386

Arkielämää-kerho kai- kenikäisille ke 8.8. klo 13-14.30. Päiväkahvit ja eh- toollishetki. Kirsi Niska- nen, Sanna Husso.

Mäntykankaan kou- lukirkko pe 17.8. klo 10. Marjo Parttimaa.

Messu su 19.8. klo 13. Saar- na Marjo Parttimaa, litur- gia Lauri Paatero, kanttori- na Heikki Mononen.

Arkielämää-kerho kai- kenikäisille ke 22.8. klo 13-14.30. Päiväkahvit. Mari Mertanen.

Naisia raamatussa - raa- mattupiiri työikäisille naisille ke 22.8. klo 18. Au- likki Mäkinen.

Raamattupiiri työikäisille naisille Männistön Vanhassa kirkossa ke 22.8. klo 18.

MUSIIKKI

Lapsikuorot alkavat ke 22.8. klo 17 Pyhän Johan- neksen kirkolla ja to 23.8. klo 15 Vanhalla kirkolla. Tintti Tinkala.

DIAKONIA

Seurakuntien lähim- mäispalvelun peruskurs- si 14.-16.9. Alavan kirkol- la. Ilm. 31.8. mennessä Kat- ri Kunnakselle puh. 040 4848 464. Ilmoittautujat haastatellaan. Lisätietoja antavat diakoniatyönteki- jät Mari Mertanen/Män- nistö puh. 040 4848 406, Sisko Laitinen/Alava puh. 040 4848 326, Raili Lehto- viita/Puijo puh. 040 4848 438, Riitta Reima/Kallave-

si, Karttula puh. 040 4848 370, Varpu Ylhäinen/Tuo- miokirkko puh. 040 4848 255, Sonja Tirkkonen/Jär- vi-Kuopio puh. 040 4888 642.

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys tiis- taisin 1.6.-31.8. klo 9-10 Py- hän Johanneksen kirkol- la. Ulla Halonen puh. 040 4848 405. Mari Mertanen puh. 040 4848 406 (lo- malla 19.8. asti). Kirsi Nis- kanen puh. 040 4848 407 (lomalla 12.8. asti). Merja Hyvärinen puh. 040 4848 283. Kotikäyntipyyntöjä vastaanotetaan.

Arkielämää-kerho kai- kenikäisille klo 13-14.30: Ke 8.8. Vanhalla kirkolla eh- toollishetki, Sanna Husso, Kirsi Niskanen. Ke 15.8. Py- hän Johanneksen kirkol- la, Lauri Paatero. Ke 22.8. Vanhalla kirkolla, Mari Mertanen. Kerhoissa kah- vitarjoilu.

MUUTA

Seurat ti 14.8. klo 13 So- taveteraanien kesäkotil- la, Veteraanitie 8. Lauri Paatero.

KASTETUT

Veikka Oskari Kuusela, Paavo Pertti Ilmari Mart- tinen.

KUOLLEET

Elina Miettinen 94v, Hel- vi Annikki Kärkkäinen 91v, Sylvia Vartiainen 98v, Soh- vi Helena Kihlström 60v, Sirkka Liisa Nuutinen 85v, Irja Tellervo Kesti 79v, Pek- ka Tapio Turunen 57v, Tyy- ne Johanna Saihoomaa 87v.

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419

Konfirmaatiomessu su 12.8. klo 10. Sanna Alanen saarnaa, Kari Kuula, Su- sanna Pakkala-Koskelai- nen, Jaana Marjanen, Pek- ka Nieminen. Kanttorina Joonas Saraste. Penkere II rippikoulu.

Konfirmaatiomessu su 12.8. klo 13. Pekka Niemi- nen saarnaa, Kari Kuu- la, Markku Puhakka, Jaana Marjanen. Kanttorina Kati Koskinen. Hirvijärven rip- pikoulu.

Konfirmaatiomessu su 19.8. klo 10. Heikki Hyväri- nen saarnaa, Sanna Ala- nen, Niklas Grönholm. Kanttorina Outi Keskisi- pilä. Penkere III rippi- koulu.

Rauhanyhdistyksen seurat su 19.8. klo 15.

PUIJON SEURA- KUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Eläkeläisten kerho to 9.8. klo 13.

MUUTA

Hiljaisen rukouslaulun retriitti 7.-9.9. Rytlyn lei- rikeskuksessa. Ohjaaji- na laulupedagogi Pia Ski- bdahl ja pastori Piio Lap- palainen. Retriitin hinta 120 €. Ilm. viimeistään 18.8. Piio Lappalaiselle puh. 050 5631639.

Seurakuntien lähim- mäispalvelun peruskurs- si 14.-16.9. Alavan kirkol- la, Keihäskatu 5. Lähim- mäispalvelu on tavallisen ihmisen taidoin tehtävää auttamista, tukemista ja kuuntelua. Ilm. 31.8. men- nessä Katri Kunnaksel- le puh. 040 4848464. Lisä-

tietoja Raili Lehtoviidalta puh. 040 4848438.

Parisuhdetta rikasta- maan. Parisuhde arkistuu ja kumppanista tulee it- sestäänselvyys. Parisuh- teen rikastuttamiskurs- sila etsitään uutta virtaa yh- teiseen elämään. Hirvijär- ven leirikeskuksessa 19.-21.10. pidettävää kurssia vetävät Pirjo ja Kari Kuu- la sekä Liisa ja Kyösti Sur- vo. Hinta 80 €/pari. Ilm. viimeistään 14.9. Puijon seurakunnan toimistoon Mirja Turuselle puh. 040 4848410 arkisin klo 9-15.

KASTETUT

Lilja-Erika Helena Karhu- nen, Matias Emil Saارين, Maisa Katriina Koistinen, Viljami Elias Räisänen, Sohvi Anne Kröger, Veikko Armas Einari Hämäläinen, Niilo Aleksanteri Kauppi- nen, Samu Lukas Antero Haatainen.

KUULUTETUT

Tero Juha Antero Petjala ja Kirsi Susanna Lyytikäinen, Peter Mikael Åberg ja Uli- ana Ivanenko, Alpi Markus Linjama ja Hilikka Johan- na Airas, Tuomas Antti Sa- muli Lehikoinen ja Henna Riitta Kosunen.

KUOLLEET

Juhani Eelis Lukkarinen 57v, Sanna Orvokki Kor- honen 73v, Helmi Rakel Nenonen 98v.

RIISTAVEDEN KIRKKO

Joensuuntie 2505

Messu su 12.8. klo 10. Pau- la Hagman-Puustinen, Matti Saarela.

Messu su 19.8. klo 10. Mik- ko Huhtala, Riikka Tuura.

MUUTA

Virsisseurat ke 22.8. klo 12 Museopirtissä.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEUKSEN KIRKKO

Mäntytie 5

Päivärukous to klo 12.

Messu su 12.8. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Mat- ti Saarela.

Perinnejumalanpalvelus ja Tehtaankirkon käy- töönotto su 19.8. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Matti Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO

Mäntytie 5

Kerhot alkavat ma 20.8. klo 9-11.20 ja toinen ryh- mä klo 13-16.

Perhekerho ti 4.9 klo 9.30-11.

Avoin perhekerho ti 18.9. klo 9.30-11.

KAAVIN KIRKKO

Kaavintie 24

Ei Jumalanpalvelusta su 12.8. klo 13. Maakirkko Mäntyjärvellä.

Eläkeliiton Kaavin yhdis- tyksen juhla jumalanpal- velus su 19.8. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

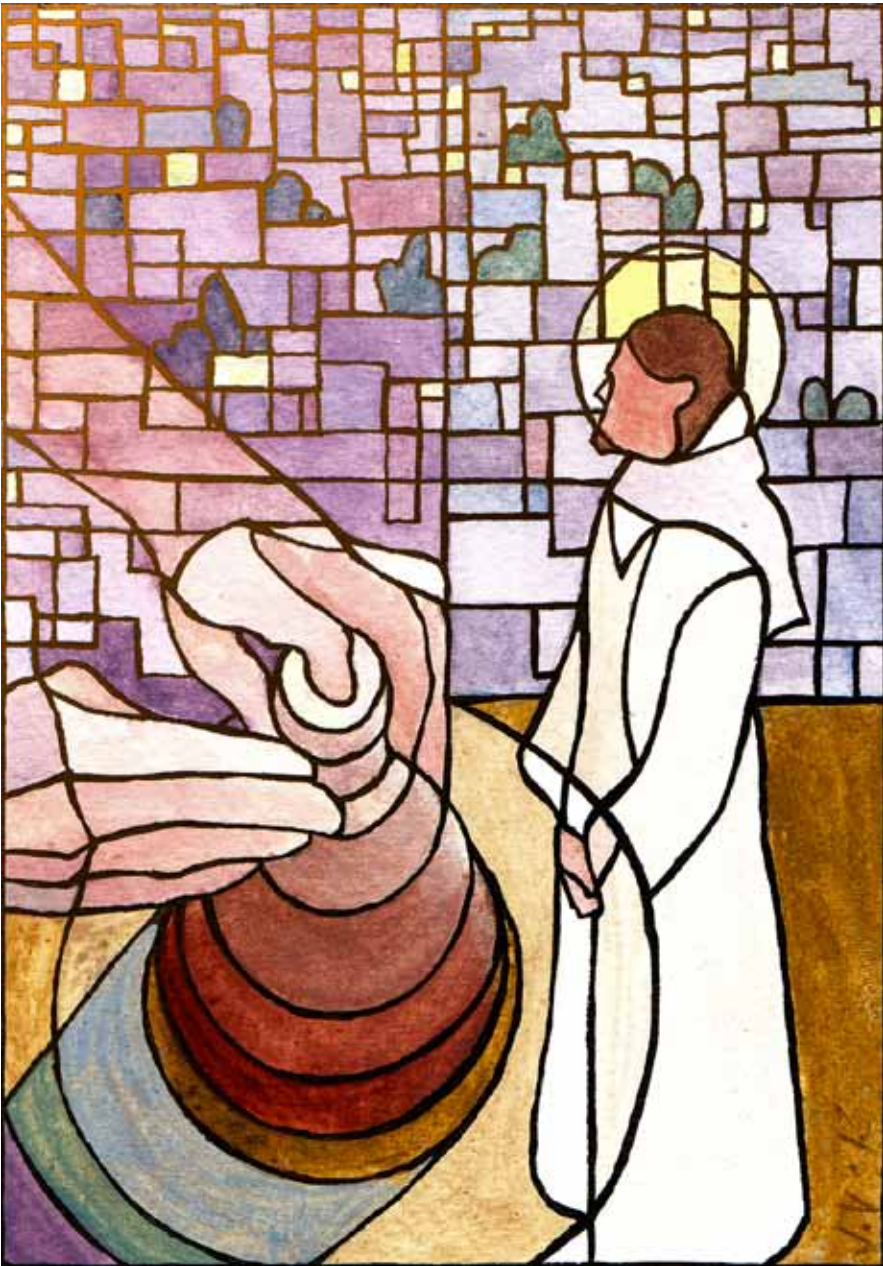
KAAVIN SEURAKUNTAKOTI

Kirkkorannantie 1

Kaavin vastuuryhmän kokous ma 13.8. klo 18.

Vanhemman väen virkis- tuspäivä 3.9. klo 9-13 Ruo- kailu ja erilaista ohjelmaa. Ilm. ja eritysuukavaliot 24.8. mennessä Pirjo Julku- selle puh. 040 4888 627.

JOONAS VÄHÄSYRINKI

Kohtalokasta ylpeyttä ja sokeutta

Yksilö- ja perhekeskeisen ai- kamme eläjälle Jeesuksen kokonaisein kaupunkeihin kohdistamat arvostelut voi- vat tuntua kaukaisilta. Yksi- löinä ja perheinä emme kuitenkaan ole pelkästään irrallisia saaria, vaan myös aina laajempien yhteisöjen osia: ne vaikut- tavat meihin ja me niihin.

Jeesus nostaa esiin väkevällä taval- la asuin- ja kaupunkinsa Kapernaumin sekä Korasi- nin ja Betsaidan viallisuuden ver- taamalla niitä Tyrokseen ja Sidoniin se- kä muinaiseen Sodomaan. Ensin mai- nitut pahat kaupungit olivat Galilean juutalaisten asuttamia pieniä kaupunke- ja Gennesaretin pohjoispuolella, Tyros ja Sidon puolestaan foinikia- laisia suuria rannikkokau- punkeja, jotka – samoin kuin Sodoma muinoin – olivat tunnettuja villistä ja bakkanalistisesta menos- taan. Ja näiden näkyvästi paheellisten kaupunkien asukkaat olisivat Jeesuk- sen mukaan ymmärtä- neet katuja ja kääntyä Ju- malan puoleen Jeesuksen voimatekojen edessä tois- in kuin Kapernaum, Ko- rasin ja Betsaida. Joku erittäin kohtalokas so- leus, ylpeys tai tekopy- hyys vaivasi noita Galilean kaupunkia. Ylpeiltiin- kö Kapernaumissa siitä, että kuuluisa rabbi Jee- sus asusti siellä? Jerusale- miin nähden oltiin myös syrjässä. Syrjässä olevaa kaupunkia tai ihmistä voi sävyttää vahva alemmuu- dentunne. Silloin energiaa

menee paljon itsetunnon pönkittämi- seen eikä aidolle nöyryydelle ja Jumalan kuulemiselle ole tilaa.

Kapernaumin, Korasi- nin ja Betsai- dan asukkaat eivät olleet vapaita sen puhuttelun edessä, johon Jeesuksen voimateot heidät asetti. Heidän kes- keltään, omasta galilealaisten piiristä noussut ei heidän silmissään voinut ol- la ratkaisevasti enemmän kuin he it- se. Etsikkoaika ohitettiin. Ylemmyyden- ja alemmuudentunteen sekamelskako meitä estää kuulemasta Jumalan pu- huttelua? Tempaudentunne vertailui- hin ja kateuttiin ruokkiviin, salattuihin kilpailemiin omassa yhteisössämme niin ettemme kuule Jumalan oikeuden- mukaisuuden ja laupeu- den vaatimusta? Etsikko- aika on Jumalan armon erityisen vierailun ja koh- ti tulemisen aika. Jee- susta itseään on sanottu sakramentiksi: hänen ole- muksensa välitti Jumalan läsnäolon. Hänen kaut- taan armo tuli kohti. Jee- sus kutsui ihmisiä yksit- täin joukoista erilleen ja nuo kutsutut saivat osak- seen armon kokemuksen ja uuden elämän. Siinä oli myös kirkon itu: kirk- ko, *ekklesia* tarkoittaa sa- nanmukaisesti joukosta ulos kutsuttuja. Kristuk- sen seuraajina ja kirkon jäseninä saamme kuu- lostella Jumalaa, ikävöi- dä armoa ja yhdessä et- siä Hänen tahtoaan tänä päivänä.

11. sunnuntai helluntaista Etsikkoajoja Matt. 11: 20-24

Sitten Jeesus alkoi soi- mata niitä kaupunkia, joissa hän oli useimmat voimatekonsa tehnyt, siitä etteivät ne olleet tehneet parannusta: ”Voi sinua Korasin! Voi sinua, Betsaida! Jos teidän kaduillanne teh- dyt voimateot olisi teh- ty Tyroksesta tai Sido- nissa, niiden asukkaat olisivat jo aikaa sitten verhoutuneet säkkiin ja tuhkaan ja kääntyneet. Minä sanon teille: Tyros ja Sidon pääsevät tuo- miopäivänä vähemmäl- lä kuin te.”

SALLA TYRVÄINEN
rovastikuntapastori

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt • kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkin kello 9.00 - 16.00

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

- Pihojen haravointi ja jätteiden kuljetukset
- Omakotitalokkari • Pihakivetykset ja tukimuurit
- Nurmikoiden teot ja -hoidot, aidat ja patiot
- ym. erikseen sovittavat työt

Soita ja kysy lisää. Antti Julkunen p. 050 575 3410
www.antinpihajakiinteistoapu.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Konepalvelut
H. Raatikainen Oy

044 766 9142

/ Paavo Raatikainen

www.h-raatikainen.fi

paavo.raatikainen@h-raatikainen.fi

– Kokonaisurakointia –

Maanrakennus • Maansiirtotyöt
Viherrakennustyöt • Salaojitukset
Minikaivuripalvelut • Talvikunnossapito

Kotipalvelu

H. Raatikainen Oy

0440 868 254

/ Kirsi Raatikainen

lähihoitaja

www.h-raatikainen.fi

posti@h-raatikainen.fi

Asianajotoimisto J.S KETTUNEN

asianajaja, varatuomari

Kuiluntie 3 B, 71800 Siilinjärvi
Puh. 5800 140, fax 5800 144
0400-573 469
jouni@jskettunen.fi
www.jskettunen.fi

- riita- ja rikosasiat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot, ositukset
- perintä ym.

Hammaslaboratorio
DENTAL PARTS OY

- erikoishammas-
tekniikan palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammas-
tekniikka
Satu Koskela

p. 017 265 4400

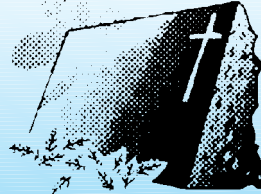
PUIJON KIVI

- Hautakivet
- Kaiverrukset
- Kivityöt

www.puijonkivi.fi
Puh. (017) 282 9000

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA

Myös lisänimien kaiverrukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniittintie 7
Puh. (017) 771 811

- HAUTAKIVET
- KAIVERRUKSET
- KULTAUKSET
- ENTISÖINTITYÖT
- KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

Sari Kämäräinen
Jääskeläntie 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

SEURAKUNNAT

MUUTA

Maakirkko Mäntyjärven kodalla su 12.8. klo 13. Heikki Kastarinen, Jorma Huusko, Taru Parviainen. Tarjoilun tuotto Lehtomäen kodin hyväksi. Kirkossa ei jumalanpalvelusta.

Yhteislauluilta (siioninvirret) ke 15.8. klo 19 Vanhassa pappilassa. Matti Saarela.

Yhteislauluilta (kauneimmat hengelliset laulut) ke 22.8. klo 19 Vanhassa pappilassa. Matti Saarela. **Omaishoitajien leiripäivä** 28.8. klo 10-15 Niemen leirikeskuksesta. Oma-vastuu 10 €. Lisätiedot, ilmoittautumiset, erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystiedot 8.-22.8. Pirjo Julkusele puh. 040 4888 627.

MUURUVEDEN

KIRKKO Kirkkotie 1

Messu su 12.8. klo 16. Satu Väättäinen, Taru Parviainen.

Messu su 19.8. klo 16. Paula Hagman-Puustinen, Matti Saarela.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 19.8. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Taru Parviainen.

SÄYNEISEN SEURA- KUNTAKOTI

Kirkkoharjuntie 2 A **Avoin päiväkerho** päiväkerholaisille (3-5-vuotiaat) ja lapsiperheille (vanhemmat lapsineen) pe klo 13.30-16 päiväkerhotilassa. Kerho on yhteinen ja alkaa pe 17.8.

MUUTA

Kansanlaulukirkko Säyneisen teatteriareenalla su 12.8. klo 10. Heikki Kastarinen ja Taru Parviainen, kirkkokahvit. Kirkossa ei messua.

Lauluilta Kylätuvalla ma 13.8. klo 19. Taru Parviainen.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskite 21

Tiekirkko on auki ma-pe 11.6.-10.8. klo 10-16.

Messu su 12.8. klo 10. Satu Väättäinen, Aliisa Lukkar-Lohi.

Sanajumalanpalvelus su 19.8. klo 10. Uwe Mäkinen, Matti Saarela.

MUUTA

Naisten piiri pe 10.8. klo 18. Pajulahti.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Konfirmaatiomessu su 12.8. klo 13. Uwe Mäkinen, Aliisa Lukkar-Lohi, Jatta Utriainen.

Sanajumalanpalvelus su

19.8. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Seurakuntakotimme on remontissa kesäajan.

MUUTA

Museoseurat su 12.8. klo 18 Vehmersalmen kotiseutumuseolla, Pappilantie 10. Kahvit. Järvi-Kuopion seurakunnan yhteiset **Romaanileiripäivä** la 25.8. klo 11-17.30 Niemen pappilassa (Kaavilla). Leiripäivä alkaa lounaalla. Lounas tarjoillaan klo 11-11.30. Ilm. 6.-15.8. Leena Vartiainen puh. 040 4888 608. Osallistumismaksu aikuiset 10 €, 7-17-v. 5 € ja alle 7-v. ilmaiseksi. **Seurakuntamatka Puolaan** 20.-27.10. Kaavi-Helsinki-Gdynia-Gdansk-Stutthof-Malbork-Kętrzyn-Kaunas-Riika-Tallinna. Osallistumismaksu 850 € sisältää matkat linja-autolla ja laivassa, puolihoiton, opastuksen. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Mikko Huhtala, puh. 040 4888 625, mikko.huhtala@evl.fi.

KASTETUT
Jere Tapani Hartikainen, Juankoski, Roni Juhani Hartikainen, Juankoski, Alvar Onni Ilmari Pöntynen, Riistavesi, Emilia Mari Annika Lamberg, Riistavesi, Oscar Markus Blomérus, Riistavesi, Eevi Annina Kiimalainen, Riistavesi, Juuli Amelia Harlamoff, Riistavesi, Kare Lian John Shaughnessy, Riistavesi.

KUULUTETUT

Kari Mikael Koistinen ja Mirka Kyllikki Seppänen, Juankoski.

KUOLLEET

Martti Tauno Siljanto 68v, Vehmersalmi, Aarno Tapani Miettinen 57v, Vehmersalmi, Maija Liisa Räsänen 83v, Riistavesi, Risto Ilmari Ruotsalainen 71v, Juankoski, Markku Tapio Ikävalko 65v, Kaavi, Pentti Juhani Tervola 65v, Säyneisen, Toivo Andreas Rissanen 91v, Kaavi, Feliks Ensio Heikkinen 94v, Muuruve-

**Kansan-
laulukirkko**
Säyneisen
teatteriareenalla
su 12.8. klo 10.

si, Viljo Kalevi Kekäläinen 68v, Tuusniemi.

www.evl.fi/srk/siilinjärvi Kirkkoherranvirasto

puh. 017 288 4600 (ma-pe klo 9-11, 12-14)

KIRKKO

Haarahongantie 2

Sanajumalanpalvelus su 12.8. klo 10. Yrjö Jokiranta, Seppo Laitanen, Marjaana Kaisto.

Kouluun lähtevien siunaaminen ma 13.8. klo 17.45. Siunattua koulutietä!

Messu su 19.8. klo 10. Sirpa Ylikotila, Matti Hofrén, Vesa Kajava.

Perhekirkko su 19.8. klo 15. Kaisa Yletyinen.

SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Eläkeikäisten syntymäpäivät su 19.8. klo 13 ennalta ilmoittautuneille.

VOURELAN KIRKKO Rissalantie 2

Kouluun lähtevien siunaaminen ma 13.8. klo 19. Siunattua koulutietä!

MUUTA

Perhekerhoihin ja Toukkatupaan ilmoittautuminen ke 8.8. klo 9-11 puhelimitse: Leppäkaarten perhekerho puh. 044 7284 662. Vuorelan perhekerho ja Toukkatupa puh. 044 7284 661. Seurakuntatalon perhekerhot ja Toukkatupa puh. 044 7284 660 ja 044 7284 605. Lisätietoja kerhojen kokoontumisajoista myös verkkosivuiltamme www.evl.fi/srk/siilinjärvi > Lapsityö. Perhekerhot ja Toukkatuvat aloittavat viikolla 34.

Hartaus Akuliinassa ke 8.8. klo 14. Kaisa Yletyinen ja Marjaana Kaisto.

Toivalan kesäkirkko ke 8.8. klo 18 Haapamäen hautausmaalla, Haapamäentie 110. Myös tilan vanhojen hirsirakennusten esittely.

Koivusaaren kesäkirkko, kansanlaulukirkko ke 15.8. klo 18 Riihirannassa.

Korpiseurat Nilsin Pajustenmaässä pe 17.8. klo 19. Lähtö Pajujärventie 790:n pihasta, josta kävelymatkaa seurapaikalle metsäpolkuja pitkin n. 1,5 km. **Pyhä kutsuu kulkemaan -kävelyretki** su 9.9. Maaningan kirkolta Siilinjärven kirkolle. Osallistumismaksu 10 €, sis. kyydin Siilinjärvi-Maaninka ja yhden taukotarjoilun. Lisätietoja Esko Rasalta puh. 044 7284 643.

KARI KUORONEN

8.8.–21.8.12

Seurat su 26.8. klo 17 Pöljän kotiseutumuseolla. Kahvitarjoilu. Mukana järjestelyissä Pöljän Martat.

KASTETUT

Ria-Vivian Ellinoora Ruokamo, Erin Maria Oinonen, Aada Maisa Peppiina Saastamoinen, Essi Tuulia Nieminen, Aada Sofia Toivanen, Pietu Tuomo-Tapani Vainio, Eetla Amalia Tuuli, Amalia Neea Karoliina Roponen, Elias Eemil Antikainen.

KUULUTETUT

Eetu Erkki Olavi Sallinen ja Suvi-Maaret Jääskeläinen, Petri Tuomas Antero Lappalainen ja Sari Anneli Anufrijeff, Niklas Kristian Löf ja Kaisa Johanna Korhonen, Janne Allan Mikael Slant ja Tiina Maria Ruskeala.

KUOLLEET

Saimi Ester Riekkinen 91v, Sisko Marjatta Airaksinen 84v, Heikki Olavi Jurvanen 58v, Vilho Soininen 67v.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUELIN

Päivystää su-to klo 18-01, pe-la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on

pvm/mpm. pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY

Myllykatu 5

puh. 017 2614 500 toimisto@knnky.fi www.ywca.fi/paikallisyhdistykset
Yhteiskristillinen rukousilta ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi Myös Facebook.
Pienryhmät Lähetyskodissa: Äiti-lapsipiiri ma klo 9.30, **nuorten kesäraamis** ke klo 18.
Kuopio: Kesäseurat 12.8. klo 19 Lähetyskodilla ”Etsikkoajo- ja”, Cecilia Kurkinen.
Kesäseurat 19.8. klo 19 Lähetyskodilla ”Itsensä tutkminen”, Martti Ängeslevä.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net
Seurat ke 8.8. klo 10.45 Tuusniemen palvelukeskuksessa.
Lauluseurat ke 8.8. klo 19.
Seurat la 11.8. klo 13.30 Leväsen palvelukeskuksessa.
Seurat su 12.8. klo 14, 15.30, 17.
Seurat su 19.8. klo 13 Puijon kirkossa.
Seurat ti 21.8. klo 13.30 Mäntylän palvelukeskuksessa.

Lauluseurat ke 22.8. klo 19.

SUOMEN RAAAMATTUOPISTO

Keskusteleva raamatupiiri ti klo 16 Kuopion NMKY:n toimistossa, Kauppakatu 40-42. Raamattupiirin aiheina vuoroviikoin Roomalaiskirje ja Johanneksen evankeliumi, vetäjinä Rauno Perälä, puh. 044 290 2450, Rm-kirje, ja Jouko Kauhanen, puh. 050 577 3780, Joh.
Tulossa: Miestapahtuma ”Mies myrskyn silmässä” Tuusniemen satamassa Juovesi-laivassa la-su 1-2.9. Mukana mm. Rauno Perälä, Jouko Kauhanen, Reijo Leino ja Eino Räsänen. Osallistumismaksu 80 € sis. ruokailun ja maajoituksen 2-hengen hyteissä omin liinavaatein. Kysy lisää Rauno Perälältä, puh. 044 290 2450, tai Jouko Kauhaselta, puh. 050 577 3780.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna ke klo 10-13.
Virsituokio ke klo 11-12.
Lähde valloittamaan Yläs Siionin virsillä 1.-7.9. Kuopiosta lähtevä auto (matkaisäntänä Reijo Mattila) kulkee lisalmesta Siikalatvan Ouluun. Monipuolinen ohjelma, josta voi tiedustella Tuomo Ruuttuselta puh. 040 5061386 ja ilmoittautua Matka Kyllöseen 08 6520771 (vastuullinen matkanjärjestäjä)

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ma-pe klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19.
AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18 sekä joka kk:n 1. ma naisten ryhmä klo 19.
AAL-ryhmä alkoholisisessä tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille to klo 18-20 Propellissa, Minna Cant-hink 4 C 3. krs. Ks. www.aal.fi
Al-Anon ryhmät alkoholi-ongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, srktalon vanha puoli, Kaavi ti klo 19.
Imetystukiryhmä parill. vkon ma Maljapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi.
Lrti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.
Katiska, Rimpiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna ark. klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net
Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.
Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi
Kotikulma, kohtaamispaiikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa kriisipäivystys joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma-pe klo 8-21.
Kuopion A-Kilta. Avoimet vertaisryhmät päihäteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkiläntu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi
Kuopion Mielenterveystukiry. Oma-apuryhmä Voiportissa paritt. tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkiläntu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi
Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi.
Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.
MLL:n perhekahvilat ti klo 10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo 10-12 Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. www.kuopio.mll.fi
Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.
NMKY, Kauppakatu 40-42. Ti Matka kohti aitoa miehuutta klo 6, rukouspiiri klo 8, elämäntarkastuspiiri klo 9. Raamattupiiri parit. vkon ti klo 16. Miesten raamattupiiri parill. vkon ke klo 18.
NNKY:n Iitu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätyksraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net
Narsistien uhrien tuki vertaisryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satamak. **Omaiset mielenterveystyön**

tukena, OMA ry: Puh.päiv. ke klo 17-19 Tuula/040 556 4292. Ilm. puhelimitse vertaisryhmiin www.omary.fi, Tiina/040 715 7431.
Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi , www.toimikunnat.net/petonen
Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.
Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.
Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma-pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672.
Päihdeosasto, Mäkiläntu 11 p. 183 684.
Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi
Sanan ja rukouksen aamu, yhteiskristillinen Raamatun luku- ja rukoushetki pe klo 8 Eelim -temppelissä, Vuorikatu 29. Käynti parkkipaikan puolelta.
Sotaveteraanimuseo avoinna tilauksesta ryhmille. Varaukset puh. 281 1130 ark. klo 9-13.
Tupa-vertaistukitoiminta päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gotlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 puh. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com. Lisätiedot: www.sirkkulanpuisto.com .

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhe-riisiyksikkö, Lastentie 1.
Vertaistukiryhmä abortin läpikäyneille alkaa Kuopion NNKY:llä syksyllä 2012. Suljettu ryhmä kokoontuu 8 kertaa. Ilm. ja lisätietoja Riitta Mäntylä p. 044 3212725. www.ituprojekti.net.
Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 21.8. klo 18 Mielenterveysseuran tilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2. krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.
Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.
Yksinhooltajien Kanava ry ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:
Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.
Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.
MLL:n kirpputori Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1.
Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaankatu 23, suljettu kesäaikana, avataan 10.9. klo 10. Tiedustelut p. 040 709 2430.
Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.
Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Sotamies, jääkäri, pioneeri

Äidin ja kolmen pojan sota-aikainen kirjeenvaihto rintamalta kotiin ja toisinpäin pysähdyttää. Ritva Kolehmainen kirjoittaa sukunsa kirjeistä.

Kirjeet ovat pääosin keväältä ja kesältä 1944.

Sain käsiini mummon ja hänen kolmen poikansa sota-aikaista kirjeenvaihtoa. Vanhin pojista oli isäni. Tiesin kirjeistä, mutta aikansa jäljitäminen vei.

Hyvin kauniisti jokainen pojista puhuttelee äitiään, Äiti Hyvä! Ja toivotan Teillen...

Pääasiassa kysellään kuulumisia ja voiteja ja puhutaan säästä. Varovaisuuden ymmärtää, sillä päiväyksen rinnalla oli Täällä, teltassa tai Karjalan korvessa. Kun veljekset olivat eri linjoilla, he kävivät joskus toistensa luona ja kirjoittelivat toisilleen kirjeitä. Kotoa kyseltiin toisten kuulumisia ja lomaterveisiä.

Paketit olivat tärkeitä, ja lomalla kävijä toi tuliasia kotoa. Vanhin pojista kirjoittaa, että vaimon veli pääsi maanviljelyslomalle. Tarpeen apu olikin. Toukokuussa nuorimmainen pyytää korviketta isoveljen mukana, kun kanttiinia ei ole lähellä. Hän pyytää myös ongenkoukuja, jos joskus olisi aikaa käydä kalassa. Heinäkuussa vanhin kirjoittaa, ettei taida siviilissäkään olla tupakkata. Jos

Propagandaa kirjeleimoissa.

olis vaikka kessua. Ei tarvitse hommata, jos ei helposti saa. Erikoisin pyyntö on uudet perunat, jos pakilpyssin saisi.
Kirjeisiin vastattiin nopeasti, sain kirjeenne eilen, aamulla tai äsken. Kun joku pojista on sairaalassa, muut olivat huolissaan. Vanhemmat veljet haavoittuivat, mutta viestit kulivat silloinkin. Nuorimmainen kaatui 23.6. ja hänen kohtalostaan oltiin pitkään epätietoisia. Milloin on siunaustilaisuus, kyseltiin ja pyydettiin tietoa, jotta veljet pääsisivät sankarihautajaisiin.

Vainajien kokoamiseen sankarihautajaisiin ei liene ihan helppo asia. Setääni ei koskaan löydetty. Arvellaan, että hänet on haudattu 26.6.1944 Tuulosjoelle joukkohautaan? Kysymysmerkki jättää tapahtuman epävarmaksi. Kentälle jääneen hänet siunattiin syksyllä 1944. Vain muistolaatta on sankarihau-dalla.

Isänmaan nimessä ja Suomen Puolustusvoimin ylipäällikkönä annan maamme ja kansamme puolesta henkensä uhranneen pioneeri – kunniaksi ja muistoksi Teille – IV luokan vapaudenristin miekkoi-neen kannettavaksi surunauhassa. Päämajassa heinäkuun 14 p:nä 1944

Suomen Marsalkka Mannerheim. Aiemmin oli tullut jo hänen allekirjoittamansa ilmoitus pojan kaatumisesta surunvalitteluineen. Alle kaksikymmentävuotiaana sammui nuoren miehen elämä.

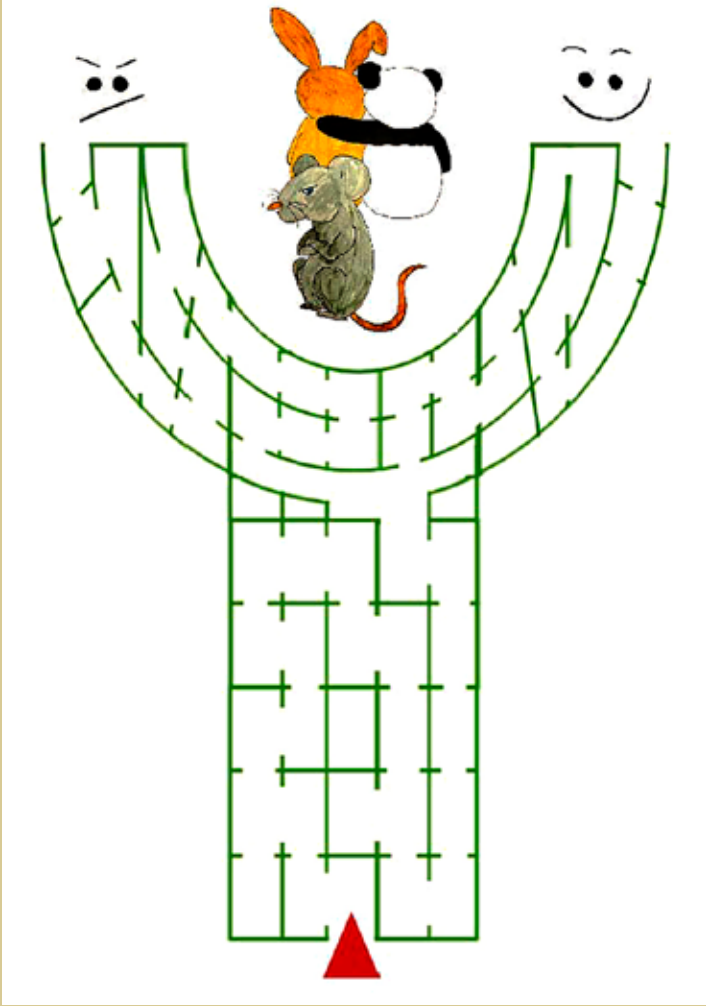
Vanhin veli kirjoittaa: Voi kun tuntuu ikävältä kun paras on pois meidän sakista, mutta sitten ei voi mitään, josko Jumala on näin määrännyt. Samoin ajattelee keskimäinen veli: Hänet on otettu pois meidän seurasta, mutta hänen on hyvä olla, hän on luona Jumalan.

RITVA KOLEHMAINEN

Mannerheimin allekirjoitus ja liimattu kohomerkki.

PYHÄ PUUHA

Lue vanhempien kanssa Raamatusta Jeremian kirjan kuudennesta luvusta jakeet 16 ja 17. Auta sitten kuvan hiirtä. Hiiri ei halua kuunnella panda- ja jänis-ystäviään ja onkin siksi joutunut yksin. Kumman hymiön luokse hiiren tulisi labyrinthissa mennä, jotta hänen olisi kivempi olla kavereidensa kanssa?

Tehtävän laati SANNA OLLIKAINEN

VIIKON VALINTA

Minkä elämälle mahdamme?

Harri Tapper (s.1929) hykerryttää lukijalta naurun sotakirjoil-laankin. *Loimu ja lumi* -romaanin 26 luvusta syntyy kronologia, vaikka jutut ovat usein 'tähdenvälejä'. Kirjan lopussa vuoden 1812 sodan kalenterista voi tarkistaa missä mennään.

Tapperin omintakeinen kie-

li ja omanlaisensa näkökulma so-taan antaa uutta ajateltavaa. Kirjai-lija kertoo maaorjista ja silloisista maan tavoista: Venäjällä tulee ym-märtää lahjoa virkamiehiä.

Hovielämän arkinen puoli nä-kyy, vaikka juhlia kyllä osataan. His-torialliset henkilöt Aleksanteri ja Napoleon hoveineen viettävät väri-kästä elämää.

Napoleon järjestää itsensä poi-kamieheksi, kosii Katariinaa ja saa rukkaset. Seuraava morsia-nehdokas on liian nuori. Kosinto-jen takana on toive yhdistää kaksi valtakuntaa. Kristillisyyden luon-tevaa Venäjällä. Temppeleissä ja tsasounoissa lohdutetaan kansaa.

Ruotsia johti tuolloin Napole-onin entinen marsalkka Jean-Bap-tiste Bernadotte. Ja ruotsalaiset toivoivat Suomea takaisin, tuota muistojen maata ja unelmien man-neria.

Napoleonin sotavarustuksiin kuului muun muassa 171 000 he-vosta ja 30 000 vankkuria. Silloiset valtakunnat olivat suuria.

Venäläiset suunnittelivat poltta-vansa kaiken minkä vetäytyessään joutuvat jättämään. Tsaarin rinta-malla olosta puhuttiin: "Jos tsaari häviää, koko kansakunta häviää."

Naseva dialogi ja vanhahtavat sanat luovat uutta. Utteroidaan.

Harri Tapper:
Loimu ja lumi,
218 s., 32 e.,
Atena 2012.

Työ on pääomaa

Armi Ratian (1912–1979) synty-mästä tuli kuluneeksi heinäkuussa sata vuotta. Sen kunniaksi julkais-tiin *Armi Ratian maailmassa* -teos.

Juha Tantt (1936–1998) kirjoiti-teoksen, jonka synty oli erikoi-nen. Kirjailija seurasi Armin elä-mää vuoden ajan. Tanttun taidot toimittajana ja kirjailijana tunnet-tiin. Mutta kirjaa ei liian intiiminä julkaistu, kirjoittaa **Anna-Maija**

Tantt kirjan esipuheessa. Samal-la valottuu persoonallinen kuva kirjan tekijästä.

Armin lapsuus- ja koulu aika on kiinnostavaa ajankuvaa. Isä opetti, ettei sanota piika tai renki, kun samaa taloa eletään. Mutta vitsaa Ar-mi sai usein ja tiesi tehneensä vää-rin. Käden taidot ja musiikki olivat mieleisiä. Sota-ajan ja sen jälkeisen pula-ajankin perhe koki.

Ateneumin aikaan Armi sai

palkinnon ryijymallikilpailussa. "Suosatu"-ryijyn osti Japanin lä-hettiläs.

Armi valmistui 1935, ja kesäl-lä vietettiin häät. Kaikki näkivät kuinka rakastuneita eversti ja rou-va Ratia olivat. Perhe kasvoi.

Vaatimattomasta kutomosta alkoi Marimekon tarina. Armin oi-vallukset veivät häntä eteenpäin, ja seitsemän vuoden työ mainos-toimistossa kasvatti.

Ilmoitus: Työtä henkilölle jolla on oma ompelukone, toi taloon li-tu Sinervon. Tulivat suunnittelijat, kuulumiset ja Amerikan valloi-tus. Sitten kaikki on jo legenda.

Juha Tantt:
Armi Ratian
maailmassa,
kuvatoimitus
Ristomatti Ratia,
231 s., 35,90 e.,
Tammi 2012.

RITVA KOLEHMAINEN

YHTEISKRISTILLINEN VIIKONVAIHDE TUUSNIEMELLÄ

TULE VIRVOITTAVIEN VESIEN TYKÖ

Tapahtumat Tuusniemen Satamassa Ms Juovesi Laivalla
Perjantaina 10.8. klo 18.00

Pyhänhengen ilta Musiikkia Kaavin Helluntai srk.

Lauantaina 11.8. 9.00–15.00

Risteily Valamoon. Ms Suvi-Tuuli

Lauantaina 11.8. 18.00

Kokous, musiikkia, Tukikohta srk Reijo Kettunen pänd

Sunnuntaina 12.8. 12.00

Kokous, musiikkia, Tukikohta srk Reijo Kettunen pänd

Kaikkia tilaisuuksissa puhuu Paavo Järvinen + paikallisia.

TV 7 ryhmä on mukana kaikissa tapahtumissa. Myös Valamon

risteilyllä mukaan mahtuu 30 henkeä. Olet sydämellisesti tervetullut

tilaisuuksiin. Voit myös varata Ms Juovesi laivalta hytin viikonlopuksi.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset risteilylle Eino Räsänen 0500 671 898

Mies myrskyn silmässä

Miesten tapahtuma 1.–2.9. Tuusniemen Satamassa

Alk. lauantaina klo 12.00 Tulokahveilla Ms Juovesi laivalla.

Runsaasti ohjelmaa ja syventymistä miesten elämään.

Sunnuntaina 2.9. klo 10.00 Messu kirkossa

Sunnuntaina 2.9. klo 13.00 Päätösseurat laivalla.

Mukana Khra Reijo Leino Järvi Kuopiosta Raamattuopistosta Rauno

Perälä, Jouko Kahanen, Pekka Barck, Ismo Karvinen.

Tapahtuman hinta 80 € sis ruokailut ja yöpymisen kahden hengen

hyteissä omin liinavaattein.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset:

Jouko Kahanen 050 577 3780, Eino Räsänen 0500 671 898.

Kirkkokassin kanssa jumikseen

"Lammas, enkeli, kirkko, aasi..." Las-tenohjaaja ja kirkkokassien kokoaja **Sari Pitkänen** esittelee kuvia, jotka koristavat tuoreita Siilinjärven kir-kon kirkkokasseja. Kassit täydentä-vät kirkon kuvamaisemaa mutta en-nen kaikkea raivaavat lapsille paikan jumalanpalvelukseen.

Elokuusta alkaen Siilinjärven kir-kon sunnuntain jumalanpalveluk-seen tulevat leikki-ikäiset saavat ot-taa penkkiin mukaansa kassillisen tekemistä kuunteluun lomaan. "Kun lapsella on kirkkoon sopivaa puuhaa, saavat vanhemmat ja muutkin aikui-set rauhoittua pyhäpäivän viettoon", sanoo lapsityönohjaaja **Jaana Mark-kanen** Siilinjärveltä.

Jumalanpalveluksen päätty-tyä kassit jätetään kirkkoon odot-tamaan seuraavaa kirkkokortta. Eri kerroilla voi tutkia uuden kassin yk-sityiskohtia. Aina Siilinjärven kirkon kassista kuitenkin löytyy sorminäp-päryyttä vaativa pujottelutehtävä ja pyhäpäivään valittu värityskuva, jonka saa ottaa viemisiksi kotiin. Li-säksi nuori kirkossa kävijä saa viet-tää omaa tarinatuokiota kirjanuk-keen ja sen raamatunkertomukseen tutustumalla. Kassiin voi myös jät-tää lapulla palautetta ja terveisiä, jotta lasten ja perheiden toiveet voitaisiin ottaa entistä paremmin huomioon.

"Nyt voi ajatellakin että tulee"

Kirkkokasseja on jo muutaman vuoden ajan ollut käytössä muun muassa Kuopion Puijon ja Alavan kirkoissa ja Tuomiokirkossa. Puijol-la kassit ovat seurakunnan vapaa-ehtoisen käsialaa, ja kassista löytyy piirustustarvikkeet, kirjanukke ja eläinleluja.

"Aina on lapsia, jotka eivät roh-kene mennä sunnuntaiseen py-häkouluun, joten kasseilla on käytössä", Puijon kirkon nuorisotyönohjaaja **Susanna Pakkala-Kos-kelainen** sanoo. Joskus sisarukset vaihtavat kassia kesken jumalanpal-veluksenkin.

Eri kirkoissa kassit tai leikkipis-

Kirkkokassit odottavat sunnuntaisin leikki-ikäisiä viettämään hyvää pyhää kirkossa.

teet on toteutettu eri tavoin. Pui-jolla kassin ojentaa suntio suoraan lapsivieraalle, Siilinjärvellä kassin löytää kirkon keskikäytävän penkki-en naulasta ja Alavan kirkossa kas-seja riippuu virsikirjojen lähellä. Tuomiokirkossa kassit on sijoitettu viime talven aikana tehtyyn lasten kirkkonurkkaan.

"Jumalanpalveluksessa saa liik-kua. Saa mennä leikkipaikalle leikki-mään ja tulla takaisin vaikka kirkko-kassi mukanaan. Joskus olen vienyt kassin penkissä istuvalle perheel-le. Vanhemmat helpottuivat ja lapset tulivat iloisiksi", Tuomiokirkon kap-palainen **Sari Kärhä** kertoo.

Tuomiokirkon kasseista saatu palaute vahvistaa kassien tarpeel-lisuuden: "Eräs kolmen lapsen isä kiitti ja sanoi, että nythän voi ajatel-

lakin tulevansa kirkkoon pikkulas-ten kanssa."

Järvi-Kuopion Kaavilla on kirk-kosalin vieressä ikkunallinen lasten leikkihuone, jossa kirkkohetkeä voi viettää leikkien.

Raamatuntarinaa repussa kan-tavat kirjanuket ovat niin kirkkokas-sien kuin kirkkojen leikkipisteiden vakiotuttavuuksia. "Nuket ovat olleet suosittuja. Jopa niin että joskus ne ovat lähteneet lapsen mukaan kotiin asti, vaikka ne on tarkoitus jättää kirkkoon", Järvi-Kuopion seurakunnan seurakuntapastori **Paula Hagman-Puustinen** kertoo. "Lasten huomioiminen kirkossa on hyvin tärkeää ja me Järvi-Kuopion kirkois-sakin panostamme siihen jatkossa", Hagman-Puustinen lupaa.

Teksti ja kuvat: SINI SORJONEN

Kiikku kirkossa

"Äiti, voisiko kirkossa olla kiik-ku, missä minä voisin kiikkua?" kysyi leikki-ikäinen kirkon kävi-jä. Harva lapsi jaksaa istua his-sun kissun kirkonpenkissä ja in-nostua puheen kuuntelemisesta. Sen sijaan kirkonmenot tuntu-tavat enemmän omilta, jos on jo-tain leikittävää, hypisteltävää tai edes pienelle sopivat tuolit ja pii-rustuspöytä. Sallittaisiinko lasten tulla oman kokoiselleen paikalle?

Raamattunukke kantaa repussa omaa tarinaansa, johon nuori kirkossakävi-jä saa tutustua omaan tahtiin.

KIRKKO & KOTI

13

8.8.2012

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
99. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 22.8.

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki.
Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232, Ulla Remes, p. 040 484 8234, Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, gsm 040 680 4057 pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta
Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahe-tys.fi, puh. 017 264 7800
Painos 66 000 kpl

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

KOTIMAA-YHTIÖT

RISTIVETOA

Hengelliset tapahtumat kuuluvat Marja Aholan kesäohjelmaan.

Kiertävä matalan kynnyksen evankeliointityö on käynyt harvinaiseksi.

Teltan suojissa

Kansanlähetys kiertää armon varassa.

Hiekkatiellä kulkeva pari pysähtyy hetkeksi, kaiuttimista kuuluu virren säveliä. Joku uskaltautuu kurkistamaan nurmelle pystytettyyn valkoiseen majaan.

Karttulan seurakuntatalon takapihal- le koottu Pohjois-Savon Kansanlähetyksen teltta on kiertänyt kesän aikana ympäri pi- täjää. Ihmisiä on ollut jututtamassa kierrok- sella myös Pohjois-Savon piirin uusi piiri- johtaja **Hannu Laukkanen**.

Täysillä eteenpäin

Pekka Huttunen, illan juontaja on yksi alu- een aktiiveista. Hän kertoo, että Karttulassa on ja on ollut hyvä yhteistyö seurakunnan ja järjestön välillä.

”Taustalla on 1970-luvulla ollut nuoriso- herätys. Kesäteologi, jonka hengellinen koti oli viidesläisyydessä vei meitä tilaisuuksiin. Siitä se lähti.”

Huttunen kertoo muistojaan nuoruudes- taan, jolloin kirkkoherra **Martti Huuskonen** kutsui nuoria pappilaan. Hän innosti ja kan- nusti.

”Seurakunta oli avoin, osasi ottaa meidät nuoret huostaansa. Herätystä ruokittiin ja vaikka kaikki ei mennyt vanhan kaavan mu- kaan, meitä ei ruvettu jarruttelemaan.”

Sukupolvien myötä seurakunnissa ja jär- jestöissä ilmenee aaltoliikettä. Se on nor- maalia, Huttunen toteaa.

”Tärkeää on, että aistitaan uutta ja anne- taan persoonille tilaa pysyen uskon perusasi- oiden sisällä. Valtaosa suomalaisista käy rip- pikoulun, vaan missä on syy, että sen jälkeen toiminta lopahtaa.”

Rengasmatkan etappi

Teltassa on helteinen tunnelma. Ihmisiä

käy illan edetessä sisään, vapaat muovituo- lit vähenevät. Kahvin ääressä vaihdetaan ajatuksia. Päivien aiheena on ”Armon va- rassa”.

”Telttakokouksissa on jännitystä. Ollaan luonnon armoilla. Sataako, tuuleeko, uk- kostaako...? Ja se, että kailotetaan sanomaa ympäri lähialuetta. Aiheutetaan huomio- ta”, Huttunen hymyilee.

Suonenjokelainen **Marja Ahola** kertoo tulleen teltalle, koska janoaa Jumalan sa- naa.

”Olen ollut hengellisellä rengasmatkalla. Lapinlahdelta ajelin Pielaveden kautta tän- ne Karttulaan.”

”Meille sanotaan, että viekää ilosano- maa teille ja aitovierille. Nämä teltat ovat sitä varten. Tänne on ihmisen helppo tulla katsomaan ja kuulemaan”, Ahola toteaa.

Teksti ja kuvat
HANNA KARKKONEN

KISSA PÖYDÄLLE

Nuori työhön

Yksikään sukupolvi ei opi automaat- tisesti työhön. Samalla tavalla kuin jokainen sukupolvi täytyy saattaa kat- somaan tien kummallekin puolelle ennen tien ylitystä, samalla tavalla täy- tyy jotenkin osoittaa se tie, että työ on tärkeää, välttämätöntä, sitä kannattaa tehdä eikä ilman sitä joka tapauksessa selviä. Siksin siihen kannattaa löytää hyvä asenne.

Tämä ei tarkoita liian työkeskeisyyden korosta- mista eikä pelkän palkkatyön ylistystä. Työtä on myös kaikki se hiljainen ja näkymätön ylläpitotyö: kotona siivoaminen, pienemmistä tai vanhoista, heikoista ja sairaista huolehtiminen, hoivaaminen, pihan ja puutarhan hoito, ruuasta ja tiskaamisesta huolehtiminen. Kaikki se vapaaehtoistyö, jonka muotoja ei ole mahdollista luetella eikä edes tietää.

Kun perheestä lähtevät nuoret kokeilemaan sii- piään työelämään, huomaa heti monta asiaa, joita voisi toisin opettaa, joita ylipäättään olisi pitänyt opettaa tai ainakin kertoa, ja sitten joitakin näke- myksiä, jotka olisi voinut olla järkevämpää jättää kertomatta.

Aikataulut ovat yksi kummallinen asia. Jos van- hemmat ovat ns. asiantuntijatehtävissä, nuorelle

voi syntyä käsitys että kaikki voivat vaikuttaa työ- aikoihinsa ja että niissä on joustoa, niistä voi aina- kin neuvotella, kunhan vain työnsä deadlineen mennessä hoitaa. Jos äiti sattuu olemaan vähän boheemimpi, voi syntyä käsitys siitä, että vero- kortin voi toimittaa milloin tahansa, kyllä se sit- ten oikaistaan. Jos vanhemmat eivät ole julkisessa työssä, voi unohtua se, että työssä oleva on oike- astaan kuitenkin aina työnantajansa käyntikortti maailmalla – joissakin ammateissa korostetusti myös vapaa-ajallaan.

Työn johtaminen vaatii taitoa, nuoren kohdalla se kaipaa erityistä osaamista. Nuori on hauras, idullaan, etsimässä tietään ja kyky- jään. Siinä vaiheessa aikuisella on valta nostaa – tai painaa, aikuisella on vastuu- takin kannustaa kokemaan ja löytämään työn iloa – tai hän voi latistaa kokematto- man intoa.

Hyvä asenne on siinä, että virheistä opi- taan, kokemukset kasvattavat, mahdol- lisuuksia on paljon ja sinusta on tähän. Jokaisella meillä on oma paikkamme. Jokaista meitä tarvitaan!

ULLA REMES

Ikä saa näkyä

Syntymäpäiväni alla sattui onnellinen tapaus. Voisi sitä johdatukseksikin sanoa. Voi- tin uuden kuopiolaisen lääkä- rikeskuksen avajaisarvonnessa hyvinvointipaketin.

Ajoitus ei olisi voinut olla osuvampi. Viisi vuotta rintasyövän toteamisesta ja terveiden kirjoissa ollaan. Viisikym- mentä vuotta täyttyy. On siinä jo juhlan aihetta.

Kuntoremontti tuli tarpeeseen. Reilu ylipaino alkoi olla nivelille vaaraksi.

Silti olen melkoisesti miettinyt kehon kuvaa ja tärkeysjärjestyksiä. Missä menee järkevän ja liiallisen kuntoilun raja? Mil- loin liikunta muuttuu pakkomielteeksi tai kultaiseksi vasikaksi?

Remonttiani ovat toteuttaneet osaa- vat ammattilai- set. Silti välillä ärsyttää. Miten niin kymmenen vuotta iästä pois? Miksi ikä ei saisi näkyä ja miksi en saa viihtyä siinä tyyliissä, joka on minun omani?

Mitä sil- mänympärys- rypyistä voi lukea elämän ilot.

Tämä vaikuttaa melkoisen hauskalta iältä.

Kasvatustyö on lähes hoidettu. Pari- suhderintamalla ei ole kummoisia suori- tusvaatimuksia. On aikaa kaikkeen sii- hen, mistä pienten lasten äitinä haavei- lin: hitaisiin aamuihin, intensiiviseen työnteekoon, harrastuksiin.

Takavuosina hoidin rakkaan tätini vii- meisiä asioita. Hänen kroppansa oli hau- ras, mutta äly terävä, ja sisu.

Opin, että nainen saa olla nainen ja naisellinen, vaikka olisi 84. Sain torut, koska olin hukannut tädin kauniit ken- gät juuri, kun hän oli menossa puistoon ulkoilemaan pyörätuolissa.

En siis aio katsella sellaisia ymmärtä- väisiä hymyjä, joita te kolmikymppiset suotte meille viisikymppisille. Zumbaan topakammin kuin useimmat teistä. Työs- säni kehittämisen ja kehittymisen mah- dollisuudet ovat lähes rajattomat.

Tiedän elämästä tarpeeksi suhtautu- akseni siihen nöyrästi. Tiedän itsestäni riittävästi osatakseni armahtaa myös itseäni.

Rakkaista ihmisistä tiedän, että he ovat vain lainassa. Aina on aihetta juh- laan läheisten kanssa.

Malja elämämme rikkaudelle!

HELENA KANTANEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

”Kävi niin hauskasti, että ensimmäinen puolisoni oli nimeltään Mustonen – ja niin on nykyinenkin. Sukunimeni säilyi siis ennallaan”, Lea Mustonen nauraa Pekan kainalossa.

Monta aihetta kiitokseen

Menetyksistä voi oppia, mutta kiinni niihin ei pidä jäädä. Tämän Lea Mustonen on kokenut kantapään kautta.

Tuusniemeläisen maalaistalon pihalla kylpee loppukesän auringossa. Oven avaa hymyilevä nainen, vasta vihitty rouva. Tuvassa tuoksu lämmin mustikkapiirakka. Juuri nyt elämä on seesteisesti malliltaan.

”Kunpa sitä aina muistaisikin olla kiitollinen kaikesta siitä hyvästä, mitä elämässä on”, talon emäntä **Lea Mustonen** huokaa.

”Toistaiseksi on terveyttä riittänyt, minulla on ihanat lapset, hyvä työ ja rakas puoliso rinnallani.”

Joskus oli kuitenkin aika, jolloin elämä näytti Mustoselle synkemmät kasvonsa.

Rukoukset kantoivat

Seitsemäntoista vuotta sitten Mustonen jäi yllättäen leskeksi ja kahden pienen lapsen yksinhuoltajaksi.

”Mieheni oli käynyt useampana päivänä metsässä puusavotassa ja sanoi sinä aamuna, että tänään on viimeinen päivä. Niin se aivan kirjaimellisesti olikin, sillä hän menehtyi sairauskohtaukseen kesken metsätöiden.”

Mustosten esikoinen **Juho** oli tuolloin 3,5 -vuotias, **Maija**-vauva vasta kuuden viikon ikäinen.

”Mieheni kuoli perjantaina ja Maijan ristiäiset olivat sunnuntaina.”

Tilannetta ei ainakaan helpottanut se, että Mustosen hoidettavaksi jäi myös reilun kahdensadan neliön kokoinen maalaistalo.

”Moni nainen olisi varmasti siinä tilanteessa pakannut kampsunsa ja lähtenyt. Minä mietin ensimmäisen talven yli, että mitähän tässä oikein pitäisi tehdä. Päätin jäädä ja selviytyä.”

Selviytymistä helpotti se, että Mustosen lapsuus-

kodissa oli kaikkiaan yksitoista lasta ja työnteko pienestä pitäen tuttua.

”Isossa perheessä kasvaneena olin oppinut myös organisoimaan asioita.”

Surun keskellä Mustonen sai lohtua ylhäältä päin.

”Tiesin, että puolestani rukoiltiin ja se kantoi pahimpina hetkinä.”

Jokaisella on lahja

Leskeksi jäätyään Mustonen joutui huomaamaan, että monet ihmiset karttelivat häntä.

”Ihmiset selvästikin pelkäsivät kohdata surevaa. Monet ilmeisesti ajattelivat, että pitäisi osata sanoa jotain hienoa ja suurta. Mutta ei siinä tilanteessa kaipaa muuta, kuin että joku kulkisi edes vähän aikaa rinnalla ja olisi kuuntelijana”, Mustonen pohtii.

”Sen verran kovan koulun kävin itse, etten pelkää ottaa kontaktia ihmiseen, joka on menettänyt läheisensä. Käyn toivottamassa voimia ja kysymässä haluaako hän jutella. Kaikki eivät halua ja sekin on ihan hyväksyttävää.”

Lasten ja työn ohella Mustosen vuodet ovat täyttyneet seurakunnan vapaaehtoistyöstä. Hän on ehtinyt pitää pyhäkoulua, toimia luottamustehtävissä, olla mukana maallikkokoulutuksessa, alue seurakunnan vastuuryhmässä ja naisten piirissä.

”Kiinnostus tulee verenperintönä, sillä isäni piti pyhäkoulua ja meillä kotona pidettiin paljon körtiseuroja.”

”Ajattelen niin, että jos Luoja on antanut leiviskää, sitä pitäisi käyttää. En halua pantata kykyjäni vain itseäni varten vaan käyttää niitä yhteiseen hyvään.”

Mustosen valtti on muun muassa hyvä organisointikyky.

”Lapsuusvuosien lisäksi myös työni vanhustyön johtajana on opettanut organisoimaan asioita.”

”Jokaisella meistä on jokin lahja, jota voisi käyttää kanssaihmisten ja yhteiskunnan hyväksi.”

Vastaisku itsekeskeisyydelle

Mustonen on kaiken muun ohella ehtinyt takavuosina olla mukana myös kunnallispolitiikassa.

”Siihen en enää lähde mukaan. Olen tehnyt itseleni selväksi, että vapaaehtoispanokseni haluan an-

”Mieheni kuoli perjantaina ja Maija ristittiin sunnuntaina.”

taa nimenomaan seurakunnalle.”

Vapaaehtois- ja talkootyö eivät tänä päivänä enää houkuttele kiireisiä ihmisiä. Miten ihmeessä Mustonen siis jaksaa antaa aikaansa työn ohella vielä seurakunnallekin?

”Maailma on mennyt koko ajan itsekeskeisempään suuntaan. Haluan taistella sitä vastaan ja koen, että vapaaehtoistyö on vastaisku itsekkyydelle.”

”Mietin myös tarkkaan mihin aikani käytän. En esimerkiksi juurikaan katso tv:tä, koska senkin ajan voi käyttää paremmin.”

Mustonen haluaisi tuoda kirkon lähemmäksi ihmistä. Tästä ajatuksesta sai alkunsa muun muassa joululaulutilaisuuksien järjestäminen Tuusniemen Shellillä.

”Sinne tulevat monet sellaisetkin ihmiset, joille kynnys astua kirkkoon on liian korkea.”

Johdatus toi uuden rakkauden

Viime vuonna Mustosen esikoinen oli jo lähtenyt maailmalle ja kuopuskin aloittelemassa lukio-opintoja Kuopiossa. Maalaistalo alkoi käydä liian suureksi yhdelle ihmiselle.

”Pistin talon myyntiin ja suunnittelin muuttoa Kuopioon tyttären kanssa.”

Mutta korkeampi voima oli päättänyt toisin.

”Talo ei mennyt kaupaksi ja samaan aikaan aloin viihtyä yhä enemmän yhdessä vapaaehtoistyössä tutuksi tulleen Pekka Mustosen kanssa.”

”Huomasimme, että tässähän on kaksi leski-ihmistä vapaalla jalalla. Parasta siis lyödä hynttyyt yhteen.”

”Päätimme jäädä taloon, sillä eläkkeellä oleva Pekka ehtii hyvin pitämään siitä huolta. Maaliskuussa menimme kihloihin ja juhannuksena meidät vihittiin.”

”Menimme naimisiin aika lyhyellä varoitusajalla, mutta mitä sitä miettimään, kun kerta yhdessä haluamme olla.”

Ei ihme, että Mustosen lempivirsi on Soi kunniaksi Luojan.

”Siinä tulee hienolla tavalla esiin se, että elämässä on niin hyviä kuin huonojakin aikoja. Niihin mustiin hetkiin ei vain pidä jäädä kiinni.”